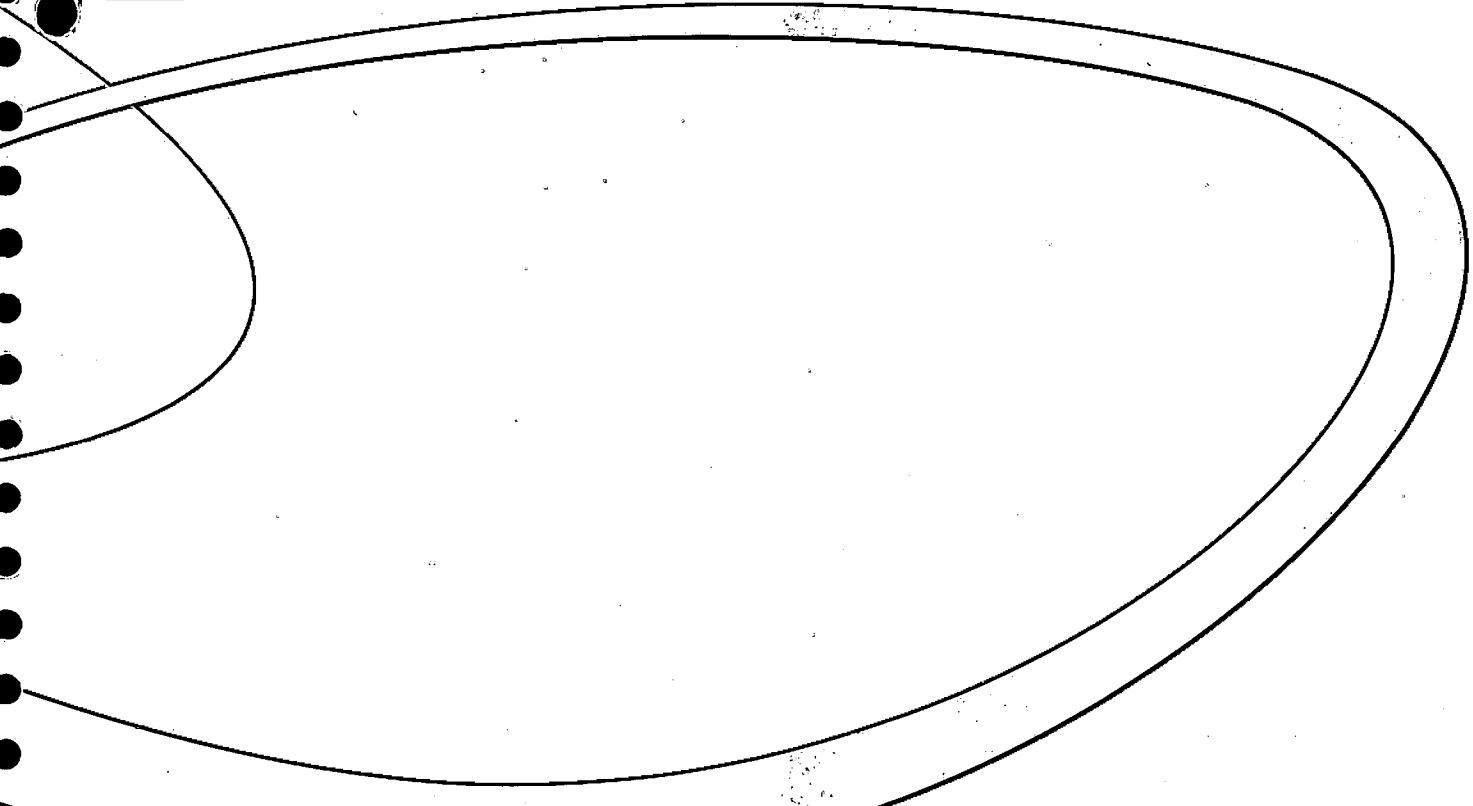
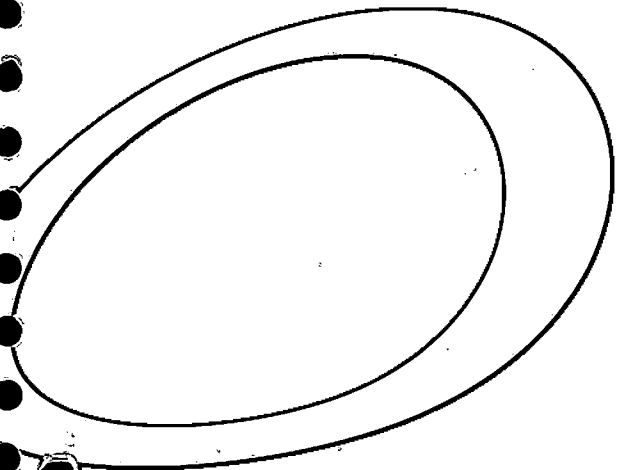
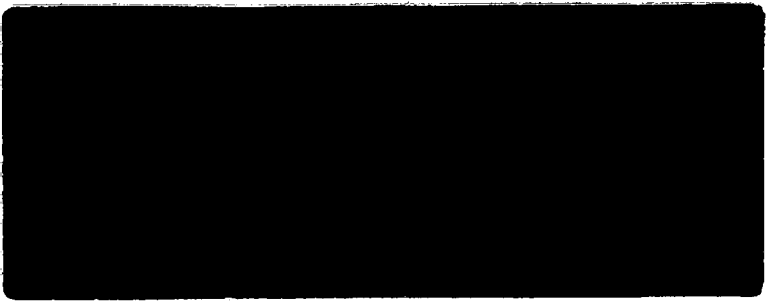

P2DT-R-08137 outw

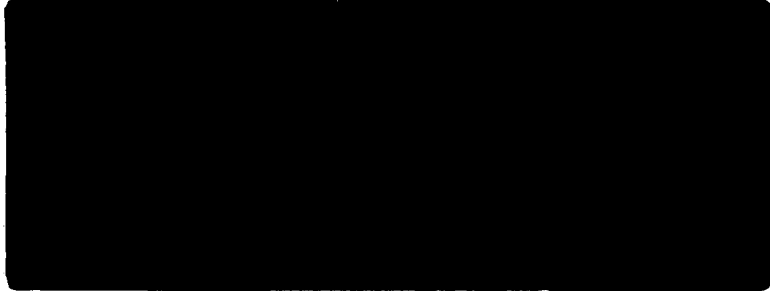

oranjewoud

013104 2008 PZDT-R-08137 ontw
Planbeschrijving Anna Jacobapolder, Veerhaven

Planbeschrijving Anna-Jacobapolder Veerhaven en Willempolder

Verbetering steenbekleding Planbeschrijving Anna-Jacobapolder
Veerhaven en Willempolder

Projectbureau Zeeweringen			
Verbetering steenbekleding Planbeschrijving Anna-Jacobapolder			
Veerhaven en Willempolder			
Planbeschrijving			
Auteur: B.J.M. Fit	controle	intern	A.O.
Versie: 3	paraaf	<i>[handwritten mark]</i>	<i>[handwritten mark]</i>
Datum: april 2008	d.d.	20-06-2008	3-7-'08
Documentnummer: PZDT-R-08137 ontw.			

Inhoud		Blz.
Samenvatting	4	
1	Inleiding	6
2	Situatiebeschrijving	8
2.1	De dijk	8
2.1.1	<i>Situatiebeschrijving</i>	8
2.1.2	<i>Opbouw en bekleding</i>	8
2.1.3	<i>Eigendom en beheer</i>	9
2.1.4	<i>Veiligheidstoetsing</i>	9
2.2	LNC-waarden	9
2.2.1	<i>Landschap</i>	10
2.2.2	<i>Natuur</i>	10
2.2.3	<i>Cultuurhistorie</i>	12
2.3	Overige aspecten	13
3	Randvoorwaarden en uitgangspunten	14
3.1	Algemeen	14
3.2	Randvoorwaarden	14
3.2.1	<i>Veiligheid</i>	14
3.2.2	<i>Natuur</i>	14
3.3	Uitgangspunten	16
3.3.1	<i>Veiligheid</i>	16
3.3.2	<i>Kosten</i>	16
3.3.3	<i>Landschap</i>	16
3.3.4	<i>Natuur</i>	17
3.3.5	<i>Cultuur</i>	17
3.3.6	<i>Milieubelasting</i>	18
3.3.7	<i>Overige aspecten</i>	18
4	Keuze ontwerp	20
4.1	Mogelijke oplossingen	20
4.2	Uiteindelijke keuze	21
5	Ontwerp en plan	22
5.1	Ontwerp nieuwe dijkbekleding	22
5.1.1	<i>Schorrandverdediging</i>	22
5.1.2	<i>Kreukelberm en teenconstructie</i>	22
5.1.3	<i>Bekleding</i>	22
5.1.4	<i>Overgangsconstructie</i>	23
5.1.5	<i>Overgang tussen boventafel en berm</i>	23
5.2	Voorzieningen gericht op de uitvoering van het werk	23
5.3	Voorzieningen ter beperking van nadelige gevolgen	24
5.3.1	<i>Landschap</i>	24
5.3.2	<i>Natuur</i>	24
5.3.3	<i>Cultuur</i>	24
5.3.4	<i>Overig</i>	25
5.4	Voorzieningen ter bevordering van LNC-waarden	25
5.4.1	<i>Landschap</i>	25

5.4.2	<i>Natuur</i>	25
5.4.3	<i>Cultuur</i>	25
6	Effecten	26
6.1	Landschap	26
6.2	Natuur	26
6.3	Cultuurhistorie	26
6.4	Overig	26
7	Procedures en besluitvorming	28
7.1	M.e.r.-beoordeling	28
7.2	Planvaststelling en goedkeuringsprocedure	28
7.3	Natuurbeschermingswet 1998	28
7.4	Vergunningen en ontheffingen	29

Samenvatting

In 2009 vindt de uitvoering plaats van de dijkverbetering van Anna-Jacobapolder (inclusief veerhaven) en Willempolder. Het werk maakt onderdeel uit van het project Zeeweringen. Hierin werken Rijkswaterstaat en de Zeeuwse waterschappen samen aan het versterken van de dijken in Zeeland. Om veiligheidsredenen mogen werkzaamheden waarbij de bestaande steenbekleding wordt opengebrouwen alleen buiten het stormseizoen, van 1 april tot 1 oktober, worden uitgevoerd. Voorbereidende werkzaamheden en het overlagen van bestaande bekleding zijn wel eerder toegestaan.

De belangrijkste punten uit deze planbeschrijving zijn hier samengevat

De huidige dijk

Het dijkvak ligt langs de Anna-Jacobapolder en omvat tevens de veerhaven. Dit dijkvak ligt aan de Oosterschelde, op de noordwesthoek van Sint-Philipsland in de gemeente Tholen, en heeft een lengte van ongeveer 5,4 km. De beheerder van het dijkvak is Waterschap Zeeuwse Eilanden. Het gedeelte dat geselecteerd is voor verbetering ligt tussen dijkpaal 586, naast het landhoofd van de voormalige werkbrug naar de Krammersluizen, en dijkpaal 640, de Willempolder.

Tussen dijkpaal 586 en dijkpaal 624 bestaat de bekleding voor het overgrote deel uit Haringmanblokken. De bekleding rond de veerhaven bestaat grotendeels uit basaltzuilen. De bekleding vanaf dijkpaal 629 tot het einde van het dijkvak bestaat op de ondertafel uit een lappendeken van bekledingsmaterialen van onder andere diverse soorten natuursteen, basalt en betonzuilen. De boventafel bestaat uit Fixtone.

Het projectgebied ligt geheel in het Vogel- en Habitatrichtlijngebied Oosterschelde. Het is een belangrijk gebied voor vogels. In het gebied komen, behalve vogels geen juridisch zwaarder beschermde soorten voor op grond van de Flora- en faunawet.

Toetsing van de dijk

De Wet op de Waterkering schrijft voor dat de dijkbeheerder iedere vijf jaar de dijken toetst aan de veiligheidsnorm. In Zeeland is de veiligheidsnorm vastgesteld op 1/4000 keer per jaar. Het eindoordeel van de toetsing luidt voor het gehele dijkvak 'onvoldoende'. Om deze reden wordt de steenbekleding over het gehele traject verbeterd. De havendammen worden niet verbeterd.

De nieuwe constructie

Bij het ontwerp van de nieuwe steenbekleding is uitgegaan van het eventuele hergebruik van materialen, de technische en ecologische toepasbaarheid van verschillende bekledingstypen, de inpasbaarheid in het landschap, uitvoerings- en beheersaspecten en kosten.

Uit de voorkeursvarianten voor dit traject is uiteindelijk gekozen voor betonzuilen. Op de onder- en boventafel worden diverse bekledingstypen toegepast, zoals overlaging met breuksteen, gekantelde Haringmanblokken en betonzuilen. Tussen dijkpaal 586 tot en met dijkpaal 624 worden op de onder- en boventafel gekantelde Haringmanblokken toegepast. Daarnaast worden op de boventafel betonzuilen toegepast. Tussen dijkpaal 624 tot en met dijkpaal 628 en tussen de dammen wordt in de onder- en boventafel gepenetreerd breuksteen toegepast. Tussen dijkpaal 629 tot en met dijkpaal 640 wordt op de ondertafel gepenetreerd breuksteen toegepast en op de boventafel betonzuilen. Aangezien voor de huidige dijk geen goede kreukelberm aanwezig is, wordt een nieuwe kreukelberm aangebracht met een breedte van 3,0 tot 5,0 m. De kreukelberm bestaat uit losse breuksteen.

De nieuwe constructie bestaat daarnaast uit overlaging rond de voormalige veerhaven. Om de stabiliteit van het schor te waarborgen, wordt de schorrandverdediging tussen dijkpaal 586 en dijkpaal 615 versterkt

Effecten op de omgeving

Door het treffen van een aantal mitigerende maatregelen zijn er geen significante effecten te verwachten op soorten en habitats die in het kader van de Natuurbeschermingswet een beschermde status binnen de Oosterschelde genieten. Ook voor de soorten die op grond van de Flora- en faunawet bescherming genieten, zijn de mitigerende maatregelen voldoende om wezenlijke effecten te voorkomen.

Het aanpassen van bekledingen leidt bij vervangen in eerste instantie altijd tot negatieve effecten op de natuurwaarden. Door het verwijderen of overlagen van de huidige bekleding wordt de begroeiing op de bekleding (met de daarvan afhankelijke fauna) ook verwijderd. Deze effecten kunnen niet voorkomen worden, maar zijn slechts tijdelijk van aard. Nadat de nieuwe bekleding is aangebracht zullen zich op termijn weer natuurwaarden ontwikkelen.

Omdat in het ontwerp zo goed als mogelijk tegemoet wordt gekomen aan het advies uit de landschapsvisie, zijn er ook geen negatieve effecten te verwachten ten aanzien van het landschap. Het aanpassen van de bekleding betekent dat het buitentalud van de dijk de eerste jaren een andere aanblik krijgt, o.a. wat betreft kleur en structuur. Vlak na de aanpassing is het talud nog kaal, maar op langere termijn krijgt de bekleding weer een natuurlijker aanblik.

Uitgangspunt is dat de reeds aanwezige cultuur, waar mogelijk, wordt behouden. Op grond van het rapport 'Cultuurhistorie aan de Oosterscheldedijken' wordt de Bruinisser stelberg, vanwege de grote cultuurhistorische waarde (beschermd Rijksmonument) in stand gehouden. Dit geldt eveneens voor het haventje Sluis (veersteiger) nabij dijkpaal 624 en de voormalige veerhaven. In de ontwerpfase is tevens gebruik gemaakt van een digitale kaart (cultuurhistorische atlas) waarop alle waardevolle objecten rond de Oosterschelde staan.

De aan- en afvoer van materieel en goederen heeft voor de omgeving (omwonenden, recreanten, nabijgelegen bedrijven) slechts tijdelijke geluidsoverlast of (verkeers)hinder tot gevolg. Door een zorgvuldige keuze van transportroutes zal de verkeershinder tot een minimum worden beperkt.

Op de berm wordt een nieuwe onderhoudsstrook aangelegd. Deze is voor fietsers en voetgangers niet toegankelijk tussen dijkpaal 586 en 624. Het gedeelte tussen dijkpaal 624 en 628 wordt wel opengesteld. De veerhaven is open voor alle verkeer. De onderhoudsstrook tussen dijkpaal 629 en 640 wordt opengesteld na afloop van de werkzaamheden aan zowel de Willempolder als de Abraham-Wissepolder.

1 Inleiding

Een groot deel van de Nederlandse dijken wordt aan de zeezijde tegen golven beschermd door een steenbekleding. Uit waarnemingen van de Zeeuwse waterschappen en onderzoek van de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen (TAW) is gebleken dat veel steenbekledingen in Zeeland onvoldoende tegen zeer zware stormen bestand zijn en niet voldoen aan de veiligheidsnorm. Ze zijn in veel gevallen te licht. Daarom is in 1996 het project Zeeweringen gestart en werken Rijkswaterstaat en de Zeeuwse waterschappen samen in het projectbureau Zeeweringen. Doel van het project is de met steen beklede delen van de buitentaluds van de dijken te verbeteren op de plaatsen waar dat nodig is. Andere aspecten aangaande de sterkte van de dijken blijven in principe buiten beschouwing.

Figuur a: planlocatie en omgeving

Na de verbetering moet de steenbekleding van dit dijktraject voldoen aan de veiligheidsnorm zoals die is vastgelegd in de Wet op de Waterkering. Veiligheid heeft de eerste prioriteit, maar bij de dijkverbetering is er ook aandacht voor de gevolgen van het werk voor landschap, natuur, cultuurhistorie (de zogenoemde LNC-waarden) en eventuele andere belangen.

Deze planbeschrijving (met bijlagen) bevat alle informatie die relevant wordt geacht voor de inspraakprocedure en de uiteindelijke besluitvorming. Naast een beschrijving van de situatie op en rond het traject en de randvoorwaarden en uitgangspunten die bij de uitwerking van dit plan zijn gehanteerd, vindt er een onderbouwing en beschrijving plaats van het nieuwe ontwerp. Ten behoeve van de uitvoering zijn maatregelen opgenomen en worden voorzieningen, die zullen worden getroffen om eventuele nadelige effecten van het werk op de LNC-waarden te beperken (mitigerende en verbetermaatregelen), beschreven. Afsluitend wordt ingegaan op de te volgen procedures en de besluitvorming rond dit plan.

Deze planbeschrijving is een samenvatting van het technisch ontwerp en de uitgevoerde natuurtoetsen. Alle relevante documenten zijn vermeld in de lijst met referenties (bijlage 1).

De planbeschrijving is bedoeld:

- als m.e.r.-beoordelingsnotitie, zoals bedoeld in artikel 7.8a eerste lid van de Wet milieubeheer
- als plan zoals bedoeld in artikel 7 van de Wet op de Waterkering;
- als basis voor het aanvragen van vergunningen en/of ontheffingen, waaronder de ontheffing van de bepalingen in de Flora- en faunawet en vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet.

Volgens de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, die geïmplementeerd is in de Natuurbeschermingswet 1998, moet voor ingrepen die mogelijk een significant effect op de natuurwaarden hebben een 'passende beoordeling' worden uitgevoerd. De resultaten van de beoordeling zijn in deze planbeschrijving meegenomen. In het kader van de Flora- en faunawet dient vastgesteld te worden of een ontheffing noodzakelijk is.

De planbeschrijving is door het projectbureau Zeeweringen opgesteld in overleg met de beheerder van de dijk, het waterschap Zeeuwse Eilanden. Na vaststelling van de planbeschrijving door de beheerder wordt dit ontwerpplan zowel bij de beheerder als bij de provincie Zeeland ter inzage gelegd. Gedurende de inspraakperiode krijgt eenieder de gelegenheid om zijn of haar zienswijze over het plan aan de provincie kenbaar te maken. Mogelijk zijn de zienswijzen voor de beheerder aanleiding om het plan te wijzigen. De zienswijzen en de (eventueel gewijzigde) planbeschrijving worden vervolgens definitief vastgesteld door de beheerder en ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten van Zeeland voorgelegd. Hun besluit over de goedkeuring wordt binnen zes weken bekendgemaakt.

Voordat Gedeputeerde Staten het plan goedkeuren, beslissen zij of het al dan niet noodzakelijk is om voorafgaand aan het goedkeuringsbesluit een milieueffectrapport te laten opstellen.

2 Situatiebeschrijving

2.1 De dijk

2.1.1 *Situatiebeschrijving*

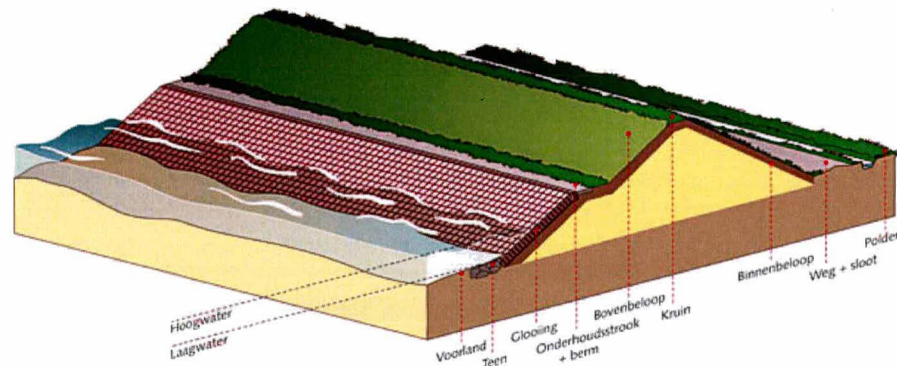
Het dijkvak ligt langs de Anna-Jacobapolder en bevat tevens de veerhaven van Anna-Jacobapolder. Dit dijkvak ligt aan de Oosterschelde, op de noordwesthoek van Sint-Philipsland in de gemeente Tholen en heeft een lengte van ongeveer 5,4 km. De beheerder van het dijkvak is Waterschap Zeeuwse Eilanden. Het gedeelte dat geselecteerd is voor verbetering ligt tussen dijkpaal 586, naast het landhoofd van de voormalige werkbrug naar de Krammersluizen, en dijkpaal 640, de Willempolder.

Tussen dp 586 en dp 624 ligt het dijkvak aan de Rumoirtschorren. Deze schorren hebben een breedte van 50 m of meer. De schorrandverdediging wordt in 2008 versterkt. Tussen dp 594 en dp 598 ligt achter de dijk een eendenkooi die in beheer is van het Zeeuwse Landschap. In de bocht aan de noordzijde van het projectgebied, bij dp 608, ligt de Bruinisser Stelberg. Deze vliedberg met drinkput dateert uit de middeleeuwen en is van groot cultuurhistorisch belang.

Bij dp 624 ligt de oude landbouwhaven van Sluis. Dit haventje is sterk vervallen en is niet meer in gebruik. De oude veerhaven van Anna-Jacobapolder tussen dp 628 en dp 629 is sinds het gereedkomen van de Philipsdam niet meer in gebruik. De haven heeft twee strekdammen die dienen om de geul het Zijpe, die hier voor de kust loopt, op afstand te houden.

2.1.2 *Opbouw en bekleding*

Het profiel van de dijk bestaat in het algemeen uit de teen, de ondertafel, de boventafel, de berm en het bovenbeloop (figuur b). De teen wordt tegen erosie beschermd en ondersteund door een kreukelberm. De kreukelberm en (een deel van) de ondertafel kunnen bedekt zijn met een laag slik. De scheiding tussen de onder- en boventafel ligt op een Gemiddeld Hoogwaterpeil (GHW) van NAP +1,60 m.

Figuur b: profielschets van een dijk

Tussen dp 586 en dp 624 bestaat de bekleding voor het overgrote deel uit Haringmanblokken. De bekleding rond de veerhaven bestaat grotendeels uit basaltzuilen.

De bekleding vanaf dp 629 tot het einde van het dijkvak bestaat op de ondertafel uit een lappendeken van bekledingsmaterialen van onder andere diverse soorten natuursteen, basalt en betonzuilen. De boventafel bestaat uit Fixtone.

2.1.3 Eigendom en beheer

Het gedeelte dat is geselecteerd voor verbetering ligt tussen dp 586, naast het landhoofd van de voormalige werkbrug naar de Krammersluizen, en dp 640, de Willempolder. Het dijktraject is in eigendom en beheer van het waterschap Zeeuwse Eilanden. De grenzende dijktrajecten worden eveneens door het waterschap beheerd.

2.1.4 Veiligheidstoetsing

De Wet op de Waterkering schrijft voor dat de dijkbeheerder iedere vijf jaar de dijken toetst aan de veiligheidsnorm. In Zeeland is de veiligheidsnorm vastgesteld op 1/4000 keer per jaar. Eenvoudig gezegd moet een dijk in Zeeland een zeer zware stormvloed kunnen weerstaan met een gemiddelde kans van voorkomen van 1/4000 per jaar.

Het waterschap Zeeuwse Eilanden heeft het gehele dijktraject geïnventariseerd en globale en gedetailleerde toetsingen uitgevoerd. Controle hierop is uitgevoerd door het projectbureau Zeeweringen.

De conclusie van het onderzoek is dat de gehele gezette steenbekleding moet worden verbeterd. De havendammen worden niet verbeterd.

2.2 LNC-waarden

De Wet op de Waterkering schrijft voor dat bij dijkverbeteringen altijd rekening moet worden gehouden met alle bij de uitvoering van het plan betrokken belangen. Dit geldt met name voor de natuurwaarden in het projectgebied die op grond van de

Natuurbeschermingswet en Flora- en faunawet een beschermde status hebben. In het projectgebied ligt de 'Bruinisser Stelberg' wat een beschermd Rijksmonument is.

2.2.1 *Landschap*

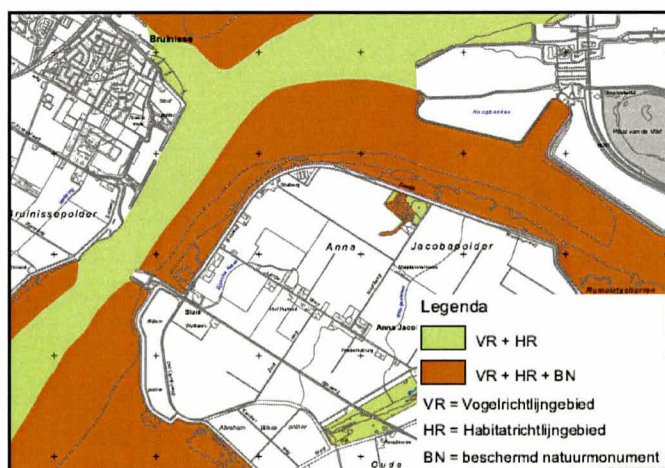
De zeeweringen langs de Oosterschelde bestaan grofweg uit een stelsel van dijken en dammen. Beide elementen hebben in principe een sterk en duidelijk cultuurtechnisch karakter en bepalen de ruimtelijke configuratie van het gebied rondom de Oosterschelde. De Oosterschelde is een dynamisch landschap wat duidelijk merkbaar is in het ruimtelijk beeld. Dit beeld is sterk dynamisch door de getijdenwerking van het water. Het beeld hangt als gevolg daarvan nauw samen met het voorkomen van de periodiek droogvallende platen en slikken, de afzettingen en begroeiingen op de zeeweringen en in mindere mate met de schorren. Door de getijdenwerking is een donker gekleurde ondertafel met als basis historische en natuurlijke materialen en een licht gekleurde boventafel met moderne en technische materialen ontstaan.

Voor het grootste deel van het dijktraject bevindt zich een schorregebied, de Rumoirtschorren. Achter de dijk tussen dp 594 en dp 598 ligt een eendenkooi. Het achterland van het traject bestaat uit agrarisch gebied.

2.2.2 *Natuur*

Het projectgebied ligt geheel in zowel het Vogel- als het Habitatrichtlijngebied Oosterschelde (figuur c). Op grond hiervan vindt er voor het gehele projectgebied een passende beoordeling plaats.

Voor de Vogel- en Habitatrichtlijntoetsing is gebruik gemaakt van toetsingssoorten in het kader van de Integrale Beoordeling van effecten van dijkverbetering op de natuurwaarden van de Oosterschelde (IBOS). Hierin zijn naast de Vogelrichtlijnsoorten ook de soorten meegenomen die deel uitmaken van de Nota soortenbeleid van de provincie Zeeland.

Figuur c: Be grenzing Vogel- en Habitatrichtlijngebieden Oosterschelde ter hoogte van het plangebied (bron: Min. LNV ontwerp-aanwijzingsbesluit, november 2006)

Soorten en habitattypen van de Vogel- en Habitatrichtlijn

Het voorland van het dijkvak bestaat uit ondiep water en slik. Dit habitat vormt het type 'Grote, ondiepe kreken en baaien' (H1160). Slik bevindt zich direct ten noorden van de veerhaven en in het gebied ten zuiden van de veerhaven. Tussen de dijkpalen 625 en 630 (de Veerhaven) is diep water aanwezig. Van dp 630 tot dp 635 is ondiep water aanwezig. Naast Grote, ondiepe kreken en baaien komt het habitatype 'Eenjarige pioniersvegetaties van slik- en zandgebieden met zeekraal en andere zoutminnende soorten [H1310]' in het plangebied voor. Dit habitatype komt op dit dijktraject lokaal voor, nabij de Veerhaven en aan de zeewaartse zijde van de Rumoirtschorren.

Langs het onderhavige dijktraject komt ook het habitatype 'Schorren met slijkgrasvegetaties [H1320]' voor nabij de oude werkhaven en aan de zeewaartse zijde van het schor. Ten zuiden van de Veerhaven komt dit habitatype niet voor langs de dijk. Net voorbij dp 640 is dit habitatype sterk in ontwikkeling.

Het habitatype 'Atlantische schorren met kweldergrasvegetatie [H1330]' komt over vrijwel het gehele dijktraject ten noorden van de Veerhaven buitendijks voor.

Als toetsingsoorten broedvogels zijn Bruine kiekendief, Bontbekplevier en Tureluur waargenomen die in het plangebied broeden. De Bruine kiekendief broedt in de eendenkooi. Bontbekplevier broedt op het verruigde terrein ten zuiden van de Veerhaven. Van de Tureluur zijn langs het dijktraject elf broedparen aanwezig, verspreid over de Rumoirtschorren.

Op basis van gegevens van de Meetadviesdienst Zeeland en Bureau Waardenburg is vastgesteld welke plantensoorten langs het dijktraject voorkomen. Langs het dijktraject komen op en tussen de huidige steenbekleding acht toetsingssoorten voor. Deze soorten komen voor op het deel van het dijktraject ten noorden van de veerhaven, waar het schor tot aan de dijk reikt. Plantensoorten die langs het traject voorkomen zijn: Echt lepelblad, Engels gras, Gewone zoutmelde, Lamsoor, Schorrezoutgras, Strandmelde, Zealsem en Zeeweegbree.

Soorten Flora- en faunawet

Voor de inventarisatie van beschermde soorten op grond van de Flora- en Faunawet zijn diverse bronnen geraadpleegd, waaronder inventarisaties van broedvogels, amfibieën, reptielen en zoogdieren en ecologische atlanten.

In het plangebied komen geen beschermde plantensoorten voor. Tijdens de inventarisatie zijn langs het traject Anna-Jacobapolder de Gewone pad en Bruine kikker aangetroffen. Deze soorten waren aanwezig in de eendenkooi achter de dijk. Langs het deel van het traject aan de Willempolder zijn bastaardkikkers waargenomen. Reptielen zijn niet waargenomen binnen het toekomstige werkgebied op het dijktraject.

Verspreid over het gehele dijktraject zijn molshopen en hazen aangetroffen. In de eendenkooi komt de Egel voor. Algemene soorten vleermuizen als de Gewone dwergvleermuis kunnen langs het dijktraject foerageren. Binnen het plangebied zijn geen vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig.

De Rumoirtschorren en de dijk langs de Anna-Jacobapolder zijn onderzocht op het voorkomen van kleine zoogdieren. Hier zijn de Huispitsmuis, Veldmuis, Aardmuis, Noordse woelmuis en Bosmuis aangetroffen. Populaties van de Noordse woelmuis direct langs de dijk worden uitgesloten.

In het plangebied zijn territoria van 58 soorten broedvogels aangetroffen. Daarnaast is in de inventarisatie de eendenkooi die ter hoogte van dijkpaal 594 en 598 meegenomen.

Tureluur, Scholekster, en Rietgors broeden voornamelijk op het schor.

De meeste territoria van watervogels liggen in de eendenkooi. Op deze locatie broeden ook vogels van bossen en struwelen en roofvogels. Binnen het studiegebied zijn territoria van Buizerd (1), Torenvalk (2), Ransuil (1), Groene specht (1) en Grote Bonte specht (1) vastgesteld. De nesten van deze soorten zijn jaarrond beschermd. Op de dijk zelf broeden Graspieper, Scholekster, Patrijs en Wilde eend.

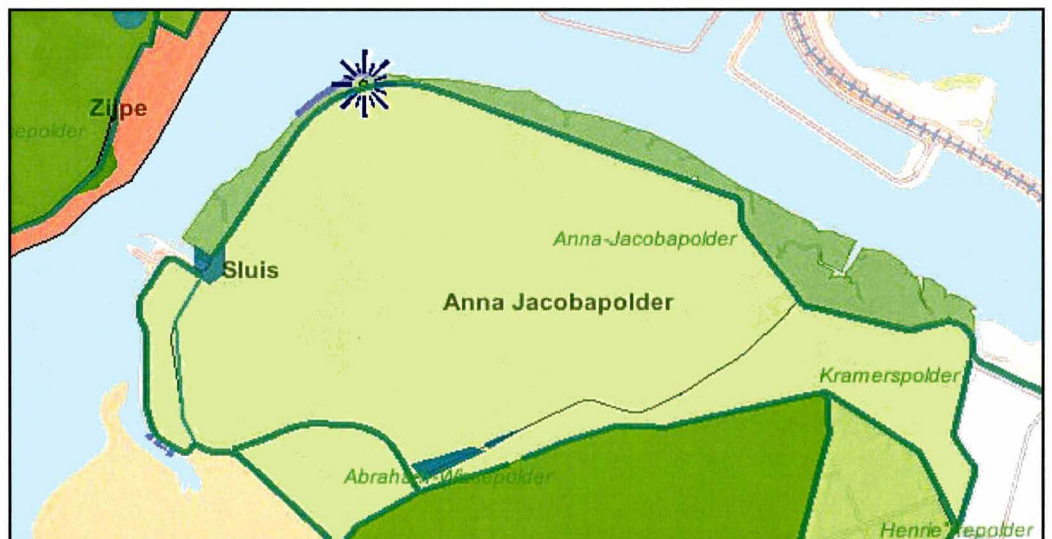
De Zilvermeeuw broedt in een kolonie op de Rumoirtschorren.

Tijdens hoogwater werden buitendijks soorten als Bonte strandloper, Fuut, Scholekster, Tureluur, Wilde eend, Wulp en Zilverplevier aangetroffen. Soorten die tijdens hoogwater binnendijks te vinden waren, zijn onder ander Canadese gans, Kievit en Rotgans. De Goudplevier was zowel binnendijks als buitendijks te vinden. Opvallend is de aanwezigheid van de Rotgans in april. Het grootste aantal zat binnendijks ter hoogte van de Willempolder (750 exemplaren), maar de rest zat in kleine groepjes verspreid op het schor.

Er is geen gericht onderzoek gedaan naar het voorkomen van vissen ter plaatse van het dijktraject.

2.2.3 Cultuurhistorie

De provincie Zeeland heeft een kaart ontwikkeld waarin alle cultuurhistorisch waardevolle (groene) monumenten en archeologie is weergegeven. Deze kaart heet de Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zeeland. In figuur d is een uitsnede van het plangebied weergegeven. In het plangebied zijn een aantal cultuurhistorisch waardevolle objecten te vinden, namelijk de veerhaven, het haventje van Sluis en de Hollestelle.

Figuur d: Uitsnede Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zeeland Oosterschelde ter hoogte van het plangebied (bron: , Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zeeland, provincie Zeeland, 2008)

Ten noorden van de veerhaven ligt het oude haventje van Sluis, een loswal. Naast de Sluis is de voormalige veerhaven van cultuurhistorische waarde. Ter hoogte van dp 608 ligt de Bruinisser stelberg, een hoogwatervluchtplaats en drinkplaats voor vee. Dit is een

archeologisch monument en de enige buitendijkse Hollestelle in de Oosterschelde. Om deze reden is dit element van grote cultuurhistorische waarde.

Door het projectbureau Zeeweringen is een aanvullende inventarisatie gemaakt van objecten naast de Oosterschelde, daarnaast is deze informatie vervat in een kaart (te vinden via de website van het project Zeeweringen). Ook in deze kaart zijn voornoemde objecten gedefinieerd.

2.3 Overige aspecten

Het is belangrijk de eventuele recreatieve functies van het dijkvak tegelijkertijd met de dijkverbetering te herstellen of te verbeteren. De buitenberm tussen dp 586 en dp 624 (oude haventje) blijft afgesloten voor publiek. De veerhaven is toegankelijk. De buitenberm tussen het oude haventje en de veerhaven wordt opengesteld voor voetgangers. De buitenberm vanaf de veerhaven tot dp 640 (einde werk) wordt opengesteld na voltooiing van het vak Willempolder / Abraham Wissepolder (uitvoering gepland in 2011).

Het strandje bij dp 629 wordt hersteld.

3 Randvoorwaarden en uitgangspunten

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste randvoorwaarden en uitgangspunten samengevat die gehanteerd zijn bij de keuze en het ontwerp van de nieuwe bekleding en bij het gebruik na verbetering van het dijktraject. Onder een randvoorwaarde wordt verstaan een gegeven dat van buitenaf aan het project Zeeweringen wordt 'opgelegd' en dat door het project niet kan worden beïnvloed. Het gaat o.a. om fysische omstandigheden van golven en waterstanden en om vastgestelde wetten en regels. Binnen het (ruime) kader dat door de randvoorwaarden wordt gevormd, is het nodig de uitgangspunten vast te stellen om type bekleding en ontwerp nader te detailleren.

3.2 Randvoorwaarden

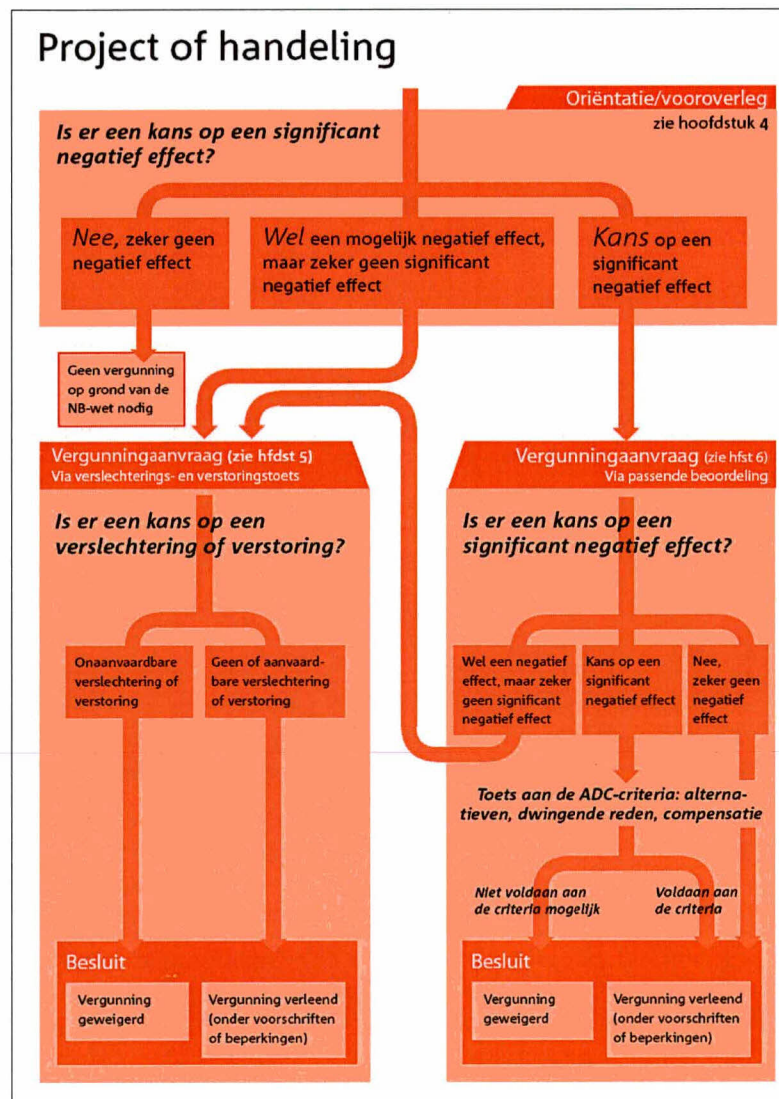
3.2.1 Veiligheid

De dijk moet het achterliggende land bescherming bieden tegen overstromingen. Er is wettelijk vastgelegd dat de dijk sterk genoeg moet zijn om niet te bezwijken onder de fysieke omstandigheden gerelateerd aan een storm die een gemiddelde kans van voorkomen van 1/4000 per jaar heeft. Deze veiligheidsnorm geldt ook voor de steenbekledingen. Bovenstaande fysieke omstandigheden kunnen per dijkvak worden vertaald in een combinatie van een golfhoogte (H_s) en een golfperiode (T_p), horend bij een bepaalde waterstand. De golfhoogte en de golfperiode, bij elkaar de golfbelasting genoemd, zijn bepalend voor de minimale sterkte die de dijkbekleding moet krijgen. Er wordt gerekend met waterstanden tot het 'ontwerppeil 2060', omdat de levensduur van de constructie ten minste 50 jaar moet bedragen. Het ontwerppeil bedraagt over het gehele dijkvak NAP +3,70 m. De golfhoogte H_s varieert van 0,77 m tot 1,87 m en de golfperiode T_p van 4,20 tot 5,40 s.

3.2.2 Natuur

Zoals reeds in 2.2.2 is aangegeven is de Oosterschelde aangewezen als speciale beschermingszone (SBZ) in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn (Natura 2000). Inmiddels is het beschermingsregime van deze gebieden juridisch verankerd in de Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee worden activiteiten die kunnen leiden tot effecten op de kwalificerende natuurwaarden vergunningplichtig.

Ook de dijkverbeteringswerken in de Oosterschelde kunnen leiden tot effecten op beschermde natuurwaarden. Daarvoor wordt eerste gekeken of er effecten worden verwacht en zo ja of deze effecten mogelijk significant zijn. Omdat significante effecten ten gevolge van de dijkverbetering niet zijn uit te sluiten, wordt een passende beoordeling uitgevoerd (figuur e). Het is in dat geval noodzakelijk een vergunning aan te vragen, ook als de conclusie is dat er geen significante effecten zijn.

Figuur e: toetsingskader Natuurbeschermingswet (bron: website LNV, 2005)

Naast gebiedsbescherming dient het project ook getoetst te worden op haar consequenties op de aanwezige planten- en diersoorten. De bescherming van individuele dier- en plantensoorten is geregeld in de Flora- en faunawet. Het doel van de Flora- en faunawet is het instandhouden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. De Flora- en faunawet kent voor ruimtelijke ingrepen relevante verbodsbepalingen (artikel 8 t/m 13) als ook een zorgplicht (artikel 2). De verbodsbepalingen zijn gebaseerd op het 'nee, tenzij principe'. Dat betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn. Voor verschillende soorten planten en dieren zijn verschillende beschermingsregimes opgesteld. Afhankelijk van de soort activiteiten zijn vrijstellingen of ontheffingen van deze verbodsbepalingen mogelijk. Naast de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet geldt de algemene zorgplicht ten aanzien van alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. De zorgplicht geldt altijd, voor iedereen en in alle gevallen.

3.3 **Uitgangspunten**

3.3.1 **Veiligheid**

Om vertragingen in ontwerp, procedures en uitvoering te voorkomen kiest het project Zeeweringen alleen voor bewezen technieken die goed uitvoerbaar zijn en goede voorwaarden scheppen voor beheer en onderhoud door het waterschap. Materialen en constructie moeten een levensduur hebben van ten minste 50 jaar.

3.3.2 **Kosten**

Het project wordt kosteneffectief uitgevoerd. Gestreefd wordt naar zo laag mogelijke kosten waarbij zoveel mogelijk aan de andere belangen wordt tegemoet gekomen.

3.3.3 **Landschap**

In het ontwerp wordt rekening gehouden met landschappelijke aspecten. Voor de gehele Oosterschelde zijn deze verwoord in de Landschapsvisie Oosterschelde en nader uitgewerkt in het detailadvies Landschap.

Het landschap op en rondom de zeewering wordt bepaald door de Oosterschelde en door de zeewering zelf, die zich als een lijnvormig element door het landschap uitstrekt. Uit de landschapsvisie blijkt dat de continuïteit wordt bepaald door:

- de waterdynamiek
- de vegetatie
- de historische dijkopbouw
- de waterkerende functie

De nadere uitwerking van de landschapsvisie voor dit dijktraject geeft aan op welke wijze het huidige landschappelijke beeld zo min mogelijk wordt verstoord. Voorgesteld wordt om bij het toepassen van nieuwe dijkbekleding gebruik te maken van donker en licht gekleurde materialen in de onder- respectievelijk boventafel.

De volgende uitgangspunten worden voor dit traject gehanteerd:

- De horizontale opbouw van de bekleding wordt benadrukt door in de ondertafel een ander materiaal toe te passen dan in de boventafel.
- Vanuit landschappelijk oogpunt is er geen bezwaar om op de ondertafel gekantelde blokken toe te passen.
- De overgangen tussen materialen worden zowel horizontaal als verticaal uitgevoerd, waarbij zoveel mogelijk is voorkomen dat deze overgangen in de boven- en ondertafel samenvallen.
- De gekozen bekleding voor het onderhavige dijkvak sluit vanuit een landschappelijk oogpunt aan op de aangrenzende dijkvakken.
- De aanwezige cultuurhistorische elementen langs het dijktraject worden zo veel mogelijk gehandhaafd. De oude steenbekleding op de glooiing zelf is cultuurhistorisch waardevol, maar deze verdwijnt vrijwel geheel.

3.3.4 Natuur

Naast de randvoorwaarden die voortvloeien uit de natuurregelgeving geldt voor het Project Zeeweringen op grond van nationaal en regionaal beleid in principe het uitgangspunt dat de natuurwaarden op de dijkbekleding (met name wieren en zoutplanten) moeten worden hersteld en zo mogelijk verbeterd. De criteria om te kiezen tussen herstel of verbetering van natuurwaarden zijn niet in randvoorwaarden vastgelegd. Als natuurwaarden kunnen worden verbeterd dan wordt dat afgewogen tegen de extra kosten.

Bij vervanging van de steenbekleding moet de nieuwe bekleding minstens van eenzelfde categorie zijn waardoor in ieder geval de huidige natuurwaarden hersteld en zondig verbeterd worden. Binnen een traject wordt onderscheid gemaakt in de getijdenzone en de zone boven gemiddeld hoogwater (GHW).

Tabel 1: Voorkeuren ecologisch detailadvies ondertafel

Dijkpaal	Herstel	Verbetering
586-625	alle bekledingstypen	alle bekledingstypen
625-noorderdam	alle bekledingstypen	betonzuilen, gekantelde betonblokken, gepenetreerde breuksteen met schone koppen
haven	betonzuilen, gekantelde betonblokken, gepenetreerde breuksteen met schone koppen	betonzuilen met ecotoplaag
zuiderdam-630	alle bekledingstypen	betonzuilen met ecotoplaag
630-633	alle bekledingstypen	betonzuilen, gekantelde betonblokken, gepenetreerde breuksteen met schone koppen
633-640	alle bekledingstypen	alle bekledingstypen

Tabel 2: Voorkeuren ecologisch detailadvies boventafel

Dijkpaal	Herstel	Verbetering
586-604	betonzuilen, gekantelde Haringmanblokken, open steenasfalt	betonzuilen, gekantelde Haringmanblokken, open steenasfalt
604-625	betonzuilen, gekantelde Haringmanblokken, open steenasfalt	betonzuilen, gekantelde Haringmanblokken, open steenasfalt
625-629	alle bekledingstypen	alle bekledingstypen
629-640	betonzuilen, gekantelde Haringmanblokken, breuksteen, open steenasfalt	betonzuilen, gekantelde Haringmanblokken, breuksteen, open steenasfalt

3.3.5 Cultuur

Uitgangspunt met betrekking tot cultuur is dat de reeds aanwezige cultuur, waar mogelijk, wordt behouden. Het belangrijkste cultuurhistorisch monument in het dijkvak is de Bruinisser stelberg.

Op grond van een cultuurhistorische visie bij dijkverbeteringswerken aan de Oosterschelde wordt de Bruinisser stelberg als uniek element zeer hoog gewaardeerd. Andere cultuurhistorisch waardevolle objecten zijn de voormalige haven en de Sluis.

3.3.6 Milieubelasting

Met betrekking tot het milieu is het uitgangspunt, dat milieubelasting zoveel mogelijk moet worden beperkt. Het project Zeeweringen streeft dan ook naar zoveel mogelijk hergebruik van aanwezige materialen. Dit geldt in de eerste plaats binnen het dijktraject zelf. Wanneer dit niet mogelijk is, dan is het streven de verwijderde materialen te hergebruiken op een ander dijktraject dat wordt verbeterd.

3.3.7 Overige aspecten

Als uitgangspunt geldt dat er steeds getracht zal worden om tijdens de uitvoering van het project eventuele geluidsoverlast en/of (verkeers)hinder voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken.

Op de berm wordt een nieuwe onderhoudsstrook aangelegd, die ten noorden van de oude haven bij dp 624 afgesloten wordt voor fietsers en voetgangers. Tussen dp 628 (veerhaven) en dp 624 is de onderhoudsstrook opengesteld voor voetgangers en fietsers. De oude haven mag niet geheel worden opengesteld, omdat dit een broedplek is voor vogels. De onderhoudsstrook ten zuiden van dp 629 wordt na uitvoering van dijkvak Willempolder/Abraham Wissepolder (in 2011) eveneens opengesteld voor voetgangers en fietsers.

4 Keuze ontwerp

4.1 Mogelijke oplossingen

Aangezien het hier om een bestaand traject gaat waarvan de huidige dijkbekleding moet worden vervangen, zijn er geen alternatieven t.a.v. de locatie mogelijk. Het aantal oplossingsrichtingen is hierdoor beperkt. Deze moeten vooral gezocht worden in de verschillende bekledingstypen.

Tabel 3 Algemeen geaccepteerde bekledingstypen

Code	Omschrijving
1	Zetsteen op uitvullaag
a	(gekantelde) betonblokken
b	(gekantelde) granietblokken
c	(gekantelde) koperslabblokken
d	Basaltzuilen
e1	Betonzuilen met ecotoplaag
e2	Betonzuilen zonder ecotoplaag
2	Breuksteen op filter of geotextiel
a	Losse breuksteen
b1	Ingegoten breuksteen, asfalt, patroon
b2	Ingegoten breuksteen, beton, patroon
b3	Ingegoten breuksteen, asfalt, vol-en-zat
b4	Ingegoten breuksteen, beton, vol-en-zat
3	Plaatconstructie
a	Waterbouwasfaltbeton boven GHW
4	Overlagingsconstructies
a	Losse breuksteen
b1	Ingegoten breuksteen, asfalt, patroon
b2	Ingegoten breuksteen, beton, patroon
b3	Ingegoten breuksteen, asfalt, vol-en-zat
b4	Ingegoten breuksteen, beton, vol-en-zat
5	Kleidijk

Naast gebruik van nieuwe materialen wordt ook van de mogelijkheid gebruik gemaakt om huidige materialen te hergebruiken, zoals: basaltzuilen, betonzuilen, betonblokken en Haringmanblokken. Tevens kunnen eerder gebruikte materialen uit depots en andere verbeteringswerken worden toegepast.

Op basis van ecologische en technische eisen zijn de overblijvende mogelijke constructiematerialen voor de topklaag:

- Betonzuilen, met eco-topklaag;
- Betonzuilen;
- Overlaging met breuksteen, ingegoten met gietasfalt, patroon;
- Overlaging met breuksteen, ingegoten met gietasfalt, vol-en-zat;
- Open steenasfalt
- Gekantelde betonblokken.

4.2 Uiteindelijke keuze

Op basis van de voorselectie blijven uiteindelijk drie bekledingsalternatieven over. Deze alternatieven zijn de volgende:

Alternatief 1

De bestaande bekleding wordt vervangen door gekantelde Haringmanblokken.

Alternatief 2

De bestaande bekleding wordt vervangen door betonzuilen.

Alternatief 3

De bestaande bekleding wordt overlaagd met breuksteen die volledig wordt ingegoten met asfalt.

De bovenstaande bekledingsalternatieven zijn verder uitgewerkt tot twee varianten waarin per deelgebied de optimale oplossing is geselecteerd. Deze varianten zijn op grond van constructie-eigenschappen, uitvoering, hergebruik, onderhoud, landschap, natuur en kosten tegen elkaar afgewogen. Op grond van deze afweging is variant 2 gekozen als voorkeursvariant.

In de voorkeursvariant worden diverse bekledingstypen toegepast (met uitzondering van een overlaging rond de voormalige veerhaven). Over de noordelijke 3,8 km van het dijkvak langs de Rumoirtschorren worden in de ondertafel gekantelde betonblokken met daarboven betonzuilen toegepast. De ondertafel van de overige glooiing wordt overlaagd met breuksteen met asfalt gepenetreerd. De boventafel wordt grotendeels uitgevoerd in betonzuilen. Op enkele strekkingen wordt de boventafel ook overlaagd.

5 Ontwerp en plan

5.1 Ontwerp nieuwe dijkbekleding

In deze paragraaf wordt de voorkeursvariant toegelicht. De bijbehorende dwarsprofielen zijn terug te vinden in figuur 8 t/m 20 (bijlage 2). De dimensionering van de diverse constructieonderdelen wordt hieronder beschreven, van de kreukelberm tot het bovenbeloop.

5.1.1 Schorrandverdediging

Om de stabiliteit van het schor te waarborgen, wordt de schorrandverdediging tussen dp 586 en dp 615 versterkt.

5.1.2 Kreukelberm en teenconstructie

De kreukelberm bestaat uit losse breuksteen en moet de teen van de bekleding tegen erosie beschermen en de bekleding ondersteunen.

Aangezien voor de huidige dijk geen goede kreukelberm aanwezig is, wordt een nieuwe kreukelberm aangebracht met een breedte van 3,0 tot 5,0 m. De kreukelberm bestaat uit losse breuksteen met sorteringen van 10-60 kg en 60-300 kg.

In de deelgebieden waar Haringmanblokken en betonzuilen worden toegepast, wordt een nieuwe teenconstructie geplaatst. Bij de gepenetreerde overlagingen wordt de huidige teenconstructie gehandhaafd.

5.1.3 Bekleding

Op de onder- en boventafel zijn diverse bekledingstypen toegepast (met uitzondering van de overlaging rond de voormalige veerhaven), zoals overlaging met breuksteen, gekantelde Haringmanblokken en betonzuilen.

Tabel 4 geeft de gekozen bekleding per deelgebied weer.

Tabel 4 Voorkeursvariant

Deelgebied	Ondertafel	Boventafel
I t/m III dp 586-624	Gekantelde Haringmanblokken	Gekantelde Haringmanblokken (tot NAP +2,1 m) Betonzuilen (boven NAP +2,1 m)
IV / V 624-noorderdam (628)	Gepenetreerde breuksteen (vol en zat)	Gepenetreerde breuksteen (vol en zat)
VI tussen de dammen	Gepenetreerde breuksteen (schone koppen)	Gepenetreerde breuksteen (vol en zat)
VII / VIII zuiderdam (629) - 640	Gepenetreerde breuksteen (vol en zat)	Betonzuilen

De overlagingen worden uitgevoerd met breuksteen van 10-60 kg, die met een minimale laagdikte van 0,40 m wordt aangebracht. Deze minimale laag wordt over de volledige hoogte met gietasfalt ingegoten en wanneer schone koppen zijn voorgeschreven afgestrooid met lavasteen.

5.1.4 Overgangsconstructie

Op de overgangen van de overlagingen naar betonzuilen worden overgangsconstructies geplaatst. Bij de verticale overgangen worden de gekantelde blokken en de betonzuilen zo goed mogelijk aangesloten tegen de bestaande bekledingen. Te grote kieren worden gepentreerd met gietasfalt, asfaltmastiek of beton.

5.1.5 Overgang tussen boventafel en berm

De overgang tussen de boventafel en de berm wordt uitgevoerd door de betonzuilen aan te brengen met een afronding. De betonzuilen worden over een lengte van 1,0 m doorgezet op de berm.

Op de berm wordt een nieuwe onderhoudstrook aangelegd, die ten noorden van de oude haven (dp 624) afgesloten wordt voor fietsers en voetgangers.

5.2 Voorzieningen gericht op de uitvoering van het werk

Tussen 1 oktober en 1 april mag als gevolg van de keur de glooiing niet worden opengebrouwen. De kans dat er schade optreedt als gevolg van de weersomstandigheden is dan te groot. De werkzaamheden aan de glooiing zelf worden daarom verspreid over de periode tussen 1 april en 1 oktober. Zogenaamde 'overlagingen' die over de bestaande glooiing worden aangebracht zullen mogelijk eerder plaatsvinden. Hetzelfde geldt voor voorbereidende werkzaamheden, zoals het plaatsen van keten en de opslag van materiaal en dergelijke.

Betonblokken die worden overlaagd worden ter plaatse gebroken met een hydraulische hamer voordat de overlaging wordt aangebracht.

Het geulenstelsel in de slikken en schorren mag tijdens de uitvoering van de dijkverbeteringen niet blijvend worden beschadigd. In het nieuw aangebrachte schor worden geulen voor de afwatering aangebracht.

De binnenberm van de Willempolder en een weiland in de Willempolder worden als depotlocatie gebruikt. Vanwege de aanwezigheid van de Bijenorchis aan de binnentee van de dijk van de Willempolder, moet deze strook gevrijwaard blijven van opslag.

De werkzaamheden starten met de Willempolder en het havenplateau en zijn uiterlijk 15 juni afgerond in verband met het komende zomerseizoen (bereikbaarheid restaurant en hotel veerhaven) en fiets- en voetveer.

De ingang van het restaurant bij de veerhaven wordt toegankelijk gehouden tijdens de werkzaamheden.

Het strandje bij dp629 wordt hersteld.

Tijdens de uitvoering van het werk in de veerhaven wordt zo veel mogelijk vermeden dat vrijkomende grond met het water wordt meegevoerd in verband met de mossels of oester die in de haven worden gekweekt.

Met de af- en ontwatering van het havenplateau wordt tijdens de uitvoering rekening gehouden.

5.3 Voorzieningen ter beperking van nadelige gevolgen

5.3.1 Landschap

In aansluiting op de landschapsvisie wordt de nieuwe bekleding uitgevoerd in verschillende kleuren materialen in boven- en ondertafel. Hiermee wordt het huidige landschapsbeeld niet verstoord en hoeven dientengevolge geen maatregelen te worden genomen.

De gekozen bekleding voor dit dijkvak moet, vanuit landschappelijk oogpunt, aansluiten op de aangrenzende dijkvakken.

5.3.2 Natuur

Eventueel nadelige gevolgen voor natuur als gevolg van het in dit plan beschreven werk worden getoetst aan de hand van twee wettelijke kaders: de Natuurbeschermingswet en de Flora -en faunawet (zie ook paragraaf 3.2.2). Deze gevolgen worden beschreven in respectievelijk de Habitattoets (passende beoordeling) en de Soortenbeschermingstoets. In beide toetsen is tevens omschreven welke maatregelen genomen moeten worden om eventuele nadelige gevolgen te voorkomen, dan wel mitigeren. Deze informatie vormt de basis voor eventuele vergunnings- en ontheffingsaanvragen in het kader van de genoemde wetgeving.

Daarnaast geldt het uitgangspunt dat natuurwaarden op de dijkbekleding ten minste moeten worden hersteld en -indien mogelijk- worden verbeterd (zie paragraaf 3.3.4). Door in de keuze van het ontwerp met dit uitgangspunt rekening te houden worden eventuele nadelige gevolgen op dit vlak eveneens beperkt.

5.3.3 Cultuur

Tijdens de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de aanwezige cultuurhistorische landschappelijke waarden. Tijdens de werkzaamheden mag de Hollestelle die in dit dijktraject aanwezig is niet worden stukgereden. Met de uitvoerder moeten afspraken worden gemaakt opdat de Hollestelle niet wordt bereden. Bij ontgravingen aan de Bruinisser stelberg ten behoeve van de glooiing dient een archeoloog aanwezig te zijn.

5.3.4 Overig

Voor de aan- en afvoer van het materieel wordt gebruik gemaakt van bestaande wegen (bijlage 5).

In aanvulling op de aan- en afvoer zijn enkele opslagterreinen nodig. Als depotlocaties worden de binnenberm van de Willempolder en een reeds aangelegd opslagterrein gebruikt. Deze locaties zijn al gebruikt voor de verbetering van het dijktraject Anna-Jacobal.

5.4 Voorzieningen ter bevordering van LNC-waarden

5.4.1 Landschap

Het detailadvies landschapsvisie wordt op dit dijktraject toegepast. Er worden geen verbetermaatregelen ten behoeve van het landschap getroffen.

5.4.2 Natuur

Ten behoeve van de schorzijdebijen worden op de boventafel tussen dp 586 tot dp 608 ter hoogte van de winterspringvloedlijn kleine hoeveelheden zand aangebracht op de bekleding. Er worden verder geen maatregelen getroffen om de natuurwaarden langs het traject te verbeteren. De bestaande waarden blijven behouden.

5.4.3 Cultuur

Bestaande cultuurhistorische waarden zullen zo veel mogelijk in stand gehouden worden. In het ontwerpplan en de natuurtoetsen zijn geen voorzieningen opgenomen die de cultuurhistorische waarden zullen verbeteren.

6 Effecten

6.1 Landschap

De nieuwe bekleding past volledig in het huidige landschapsbeeld door het conform het detailadvies uitgevoerde ontwerp.

6.2 Natuur

Door het treffen van de in de natuurtoetsen voorgestelde maatregelen (zie ook paragraaf 5.3.2) worden eventueel (nadelige) effecten voorkomen, dan wel gemitigeerd. Een en ander wordt geborgd aan de hand van procedures die doorlopen worden in het kader van de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet.

6.3 Cultuurhistorie

De binnen dit dijktraject aanwezige cultuurhistorisch karakteristieke elementen, zoals beschreven in paragraaf 2.2.3, zullen zo veel mogelijk behouden blijven.

6.4 Overig

Op de stormvloedberm wordt een nieuwe onderhoudsstrook aangelegd. Deze is niet toegankelijk tussen dp 586 en 624, het stuk tussen dp 624 en dp 627 wordt wel opengesteld. De veerhaven is open voor alle verkeer.

De onderhoudsstrook tussen dp 629 en 640 wordt opengesteld na de werkzaamheden aan zowel de Willempolder als de Abraham-Wissepolder. De inrichting van de onderhoudsstrook en aansluiting op de openbare weg moeten nog worden afgestemd.

7 Procedures en besluitvorming

7.1 M.e.r.-beoordeling

De werken aan het dijktraject zijn niet Milieu effectrapportage (M.E.R.) -plichtig op basis van de bijlage C van het gewijzigde Besluit m.e.r. 1994, want de daarin onder 12 genoemde drempelwaarden bij het besluit worden genoemd, worden niet overschreden. De omvang van de activiteit (het werk aan de dijk) heeft namelijk een lengte van minder dan 5 km, daarnaast betreft de ook de aanpassing van het dwarsprofiel van de dijk minder dan 250 m².

Op grond van bijlage D van het gewijzigde Besluit m.e.r. 1994 geldt voor een wijziging of uitbreiding van een primaire waterkering wél een M.E.R. -beoordelingsplicht.

Ten behoeve hiervan wordt, voorafgaand aan de goedkeuringsaanvraag in het kader van de Wet op de waterkering, door de initiatiefnemer een m.e.r.-beoordelingsnotitie aan Gedeputeerde Staten aangeboden. Op basis van deze notitie besluit Gedeputeerde Staten of het al dan niet noodzakelijk is de procedure voor de M.E.R. van bijlage C te doorlopen.

7.2 Planvaststelling en goedkeuringsprocedure

Ingevolge de bepalingen van de Wet op de waterkering dienen de werkzaamheden plaats te vinden overeenkomstig een door de beheerder vastgesteld en door het college van Gedeputeerde Staten goedgekeurd plan.

Het plan omvat, naast het belang van de veiligheid van de dijk, een integrale afweging van de betrokken maatschappelijke belangen waaronder landschap, natuur en cultuurhistorie. Bij de planvoorbereiding wordt het college van Gedeputeerde Staten alsmede het betreffende college van burgemeester en wethouders betrokken. De planvoorbereiding doorloopt verder een openbare voorbereidingsprocedure op basis van de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb) waarbij het ontwerpplan ter inzage wordt gelegd en er de mogelijkheid is om zienswijzen te uiten. Bij de definitieve vaststelling van het plan wordt rekening gehouden met de ingediende zienswijzen.

Tegelijkertijd met het ontwerpplan, worden tevens ter inzage gelegd de aanvragen voor de overheidsbesluiten die nodig zijn voor de uitvoering van het plan (vergunningen, ontheffingen e.d.).

Tegen het goedkeuringsbesluit van Gedeputeerde Staten van het vastgestelde plan kan beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

7.3 Natuurbeschermingswet 1998

Per 1 oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1998 gewijzigd in verband met de bepalingen van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Ingevolge de gewijzigde wet is een vergunning vereist voor het realiseren van projecten of het verrichten van handelingen die de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren of een verstoring effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Zowel de Oosterschelde als de Westerschelde zijn onder de Natuurbeschermingswet 1998 aangewezen als speciale beschermingszone voor de Vogelrichtlijn en de Ontwerpbesluiten Natura 2000-gebied (inclusief aanwijzing tot beschermd natuurmonument).

Deze wateren zijn tevens bij de Europese Commissie aangemeld als speciale beschermingszone voor de Habitatrichtlijn. De Europese Commissie heeft vervolgens onder meer deze gebieden geplaatst op de lijst van gebieden van communair belang voor de Atlantische biogeografische regio.

Deze gebieden moeten vervolgens nog als zodanig formeel worden aangewezen door de Minister van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). De voorbereidingen voor die aanwijzingsbesluiten zijn gaande.

Ten aanzien van de Vogelrichtlijn vallen de daarvoor aangewezen gebieden onder het nieuwe vergunningstelsel van artikel 19d Natuurbeschermingswet 1998.

Ten aanzien van de Habitatrichtlijn geldt dat zolang de gebieden nog niet formeel zijn aangewezen, het vergunningstelsel van artikel 19d Natuurbeschermingswet 1998 niet van toepassing is.

De bepalingen van de Habitatrichtlijn hebben echter rechtstreekse werking op de gebieden die door de Europese Commissie op de communautaire lijst zijn geplaatst. Dat betekent dat bij besluitvorming over de dijkwerken ook een passende beoordeling moet plaatsvinden in het geval het project (mogelijk) significante effecten heeft op de natuurwaarden die ingevolge de Habitatrichtlijn worden beschermd.

Aangezien er reeds een zelfde beoordeling plaatsvindt in het kader van de aanvraag om vergunning voor de Natuurbeschermingswet 1998 ten aanzien van de onder de Vogelrichtlijn beschermde natuurwaarden, ligt het in de rede dat de beoordeling voor de habitatnatuurwaarden ook in dat kader plaatsvindt.

Uit de wet volgt dat voor het verkrijgen van de vereiste vergunning voor de verbetering van de dijkbekledingen, de initiatiefnemer een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied maakt voor zover het project of de handeling afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of handelingen significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied. Bij het maken van de passende beoordeling wordt rekening gehouden met de instandhoudingdoelstelling(en) van het gebied.

De vergunning kan worden verleend indien er zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied niet zullen worden aangetast. Indien die zekerheid er niet is of duidelijk is dat er sprake is van een aantasting en er geen alternatieve oplossingen zijn, kan de vergunning slechts worden verleend vanwege onder meer argumenten die verband houden met de openbare veiligheid in het geval in het gebied een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort voorkomt. Indien een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort niet voorkomt, kan de vergunning slechts verleend worden om dwingende redenen van groot openbaar belang.

7.4 Vergunningen en ontheffingen

De beheerder draagt er zorg voor dat zo spoedig mogelijk na het opstellen van dit plan bij de bevoegde bestuursorganen de aanvragen worden ingediend tot het nemen van de besluiten die nodig zijn met het oog op de uitvoering van het plan. De beheerder zendt gelijktijdig het ontwerpplan alsmede een afschrift van de aanvragen aan Gedeputeerde Staten. Waar nodig, zullen de hierna genoemde vergunningen en/of ontheffingen worden aangevraagd.

Flora- en faunawet/Natuurbeschermingswet

Deze wet beschermt aangewezen plant- en diersoorten. Afhankelijk van de ter plaatse aanwezige soorten is er voor het uitvoeren van de werkzaamheden een ontheffing nodig. Voor enkele algemeen voorkomende soorten, geldt voor de uitvoering van de dijkwerken een algemene vrijstelling. Voor andere diersoorten en/of plantsoorten geldt er een vrijstelling indien gewerkt wordt volgens een door de Minister van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) goedgekeurde gedragscode. Bij de verbetering van de dijken wordt gewerkt volgens de gedragscode van de Unie van Waterschappen.

Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo)

Indien blijkt dat door de werkzaamheden, (de inrichting van) het werkterrein daaronder begrepen, verontreinigende/schadelijke stoffen in het water terecht kunnen komen, een vergunning in het kader van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren nodig is, zal deze tijdig en gemotiveerd worden aangevraagd.

Wet milieubeheer (Wm)

Indien voor het werk aan het dijktraject, het werkterrein daaronder begrepen, gebruik wordt gemaakt van een Wm-vergunningsplichtige inrichting, zal deze, voor de duur van de werkzaamheden dat de inrichting daar aanwezig moet zijn, tijdig en gemotiveerd een milieuvergunning worden aangevraagd.

Bouw- en aanlegvergunning

Op grond van het bestemmingsplan is voor de werken aan de waterkering als zodanig geen Bouw- of aanlegvergunning vereist. Voor zover in het kader van de werken tijdelijke bouwwerken geplaatst dienen te worden, bijvoorbeeld een bouwkeet, zal daarin worden voorzien door middel van het tijdig (laten) aanvragen van een tijdelijke bouwvergunning ingevolge artikel 17 Wro en artikel 40 Woningwet.

Een aanlegvergunning kan noodzakelijk zijn voor bepaalde werkzaamheden.

Wegenverkeerswet/Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer

Waterschap Zeeuwse Eilanden wijst, als wegbeheerder, in de besteksfase (in overleg met de gemeente) de transportroutes voor de aannemer aan.

Wellicht dient er bij de uitvoering van de werken of bij de aan- en afvoer van materialen een tijdelijke verkeersmaatregel genomen te worden. Als de omstandigheden, die aanleiding geven tot het nemen van verkeersmaatregelen of het plaatsen van verkeerstekens, langer duren dan 4 maanden zal de wegbeheerder overgaan tot het nemen van verkeersbesluiten.

Daarnaast kunnen er nog andere vergunningen/ontheffingen of toestemmingen vereist zijn, afhankelijk van de specifieke plaatselijke omstandigheden. Hierop wordt nu niet dieper ingegaan.

Monumentenwet

Voor de aanpassingen aan de Bruinisser Stelberg (de Hollestelle) dient in het kader van de Monumentenwet een vergunning aangevraagd te worden.

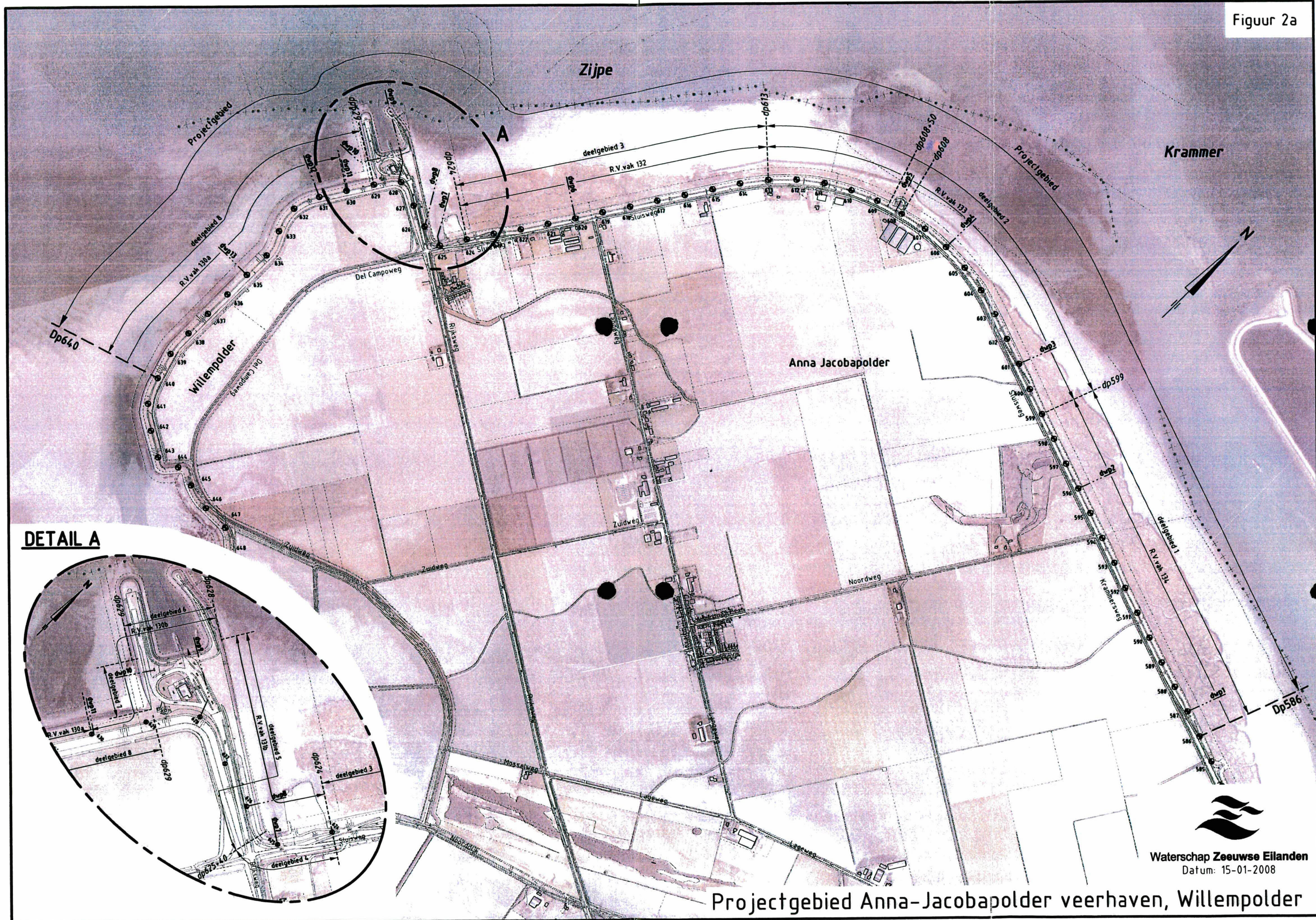
Bijlage 1 - Referenties

- [1] Ontwerpnota dijkverbetering Anna Jacobapolder, Veerhaven en Willempolder, versie 1.1. Projectbureau Zeeweringen, 29 februari 2008.
Documentcode PZDT-R-07560 ontw.
- [2] Soortenbeschermingstoets Anna Jacobapolder, Veerhaven en Willempolder.
Arcadis, 13 maart 2008.
Rapportnummer PZDB-R-08145
- [3] Concept Habitattoets dijktraject Anna Jacobapolder, Veerhaven en Willempolder.
Arcadis, maart 2008.
Rapportnummer PZDB-R-08146
- [4] Cultuurhistorie aan de Oosterscheldedijken. Een cultuurhistorische visie bij dijkverbeteringswerken aan de Oosterschelde. Dorp, Stad & Land, februari 2008.

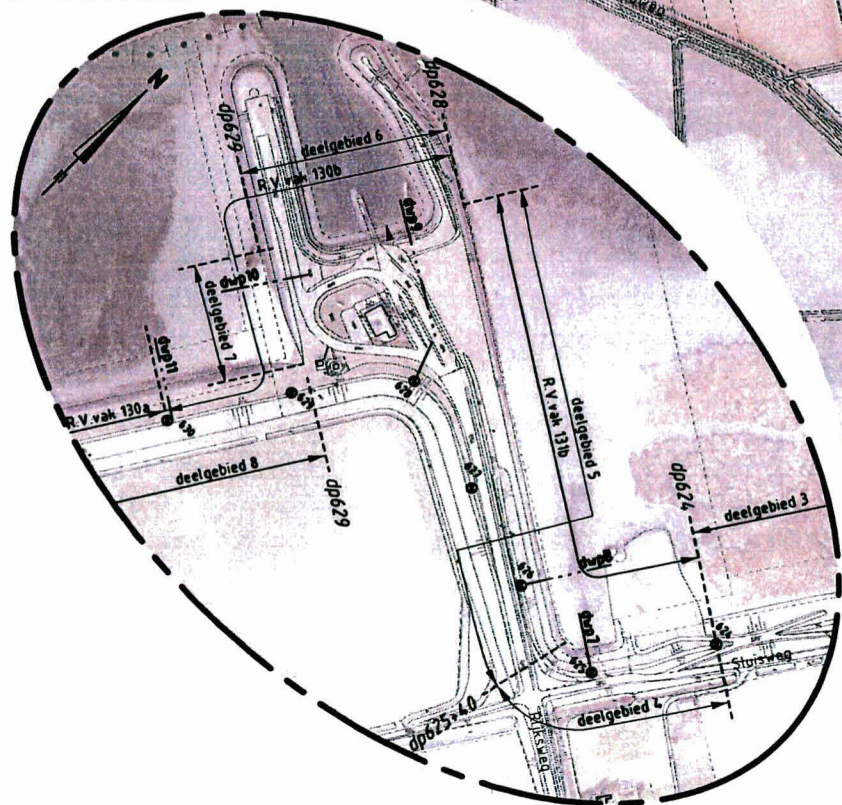
Bijlage 2 - Figuren

- Figuur 1: Overzichtssituatie
- Figuur 2: Projectgebied
- Figuur 3: Glooiingskaart huidige situatie
- Figuur 4: Glooiingskaart eindbeoordeling toetsing
- Figuur 5: Glooiingskaart variant 1
- Figuur 6: Glooiingskaart variant 2
- Figuur 7: Glooiingskaart ontwerp
- Figuur 8: Dwarsprofiel 1, dp 586 - dp 590
- Figuur 9: Dwarsprofiel 2, dp 590 - dp 599
- Figuur 10: Dwarsprofiel 3, dp 599 - dp 605
- Figuur 11: Dwarsprofiel 4, dp 605 - dp 613
- Figuur 12: Dwarsprofiel 5, dp 608 - dp 608 +50m
- Figuur 13: Dwarsprofiel 6, dp 613 - dp 624
- Figuur 14: Dwarsprofiel 7, dp 624 - dp 625 +40m
- Figuur 15: Dwarsprofiel 8, dp 625 +40m - dp 628
- Figuur 16: Dwarsprofiel 9, dp 628 - dp 629 (tussen havendammen)
- Figuur 17: Dwarsprofiel 10, zuidzijde veerhaven
- Figuur 18: Dwarsprofiel 11, dp 629 - dp 630
- Figuur 19: Dwarsprofiel 12, dp 630 - dp 634
- Figuur 20: Dwarsprofiel 13, dp 634 - dp 640

Figuur 2a

DETAIL A

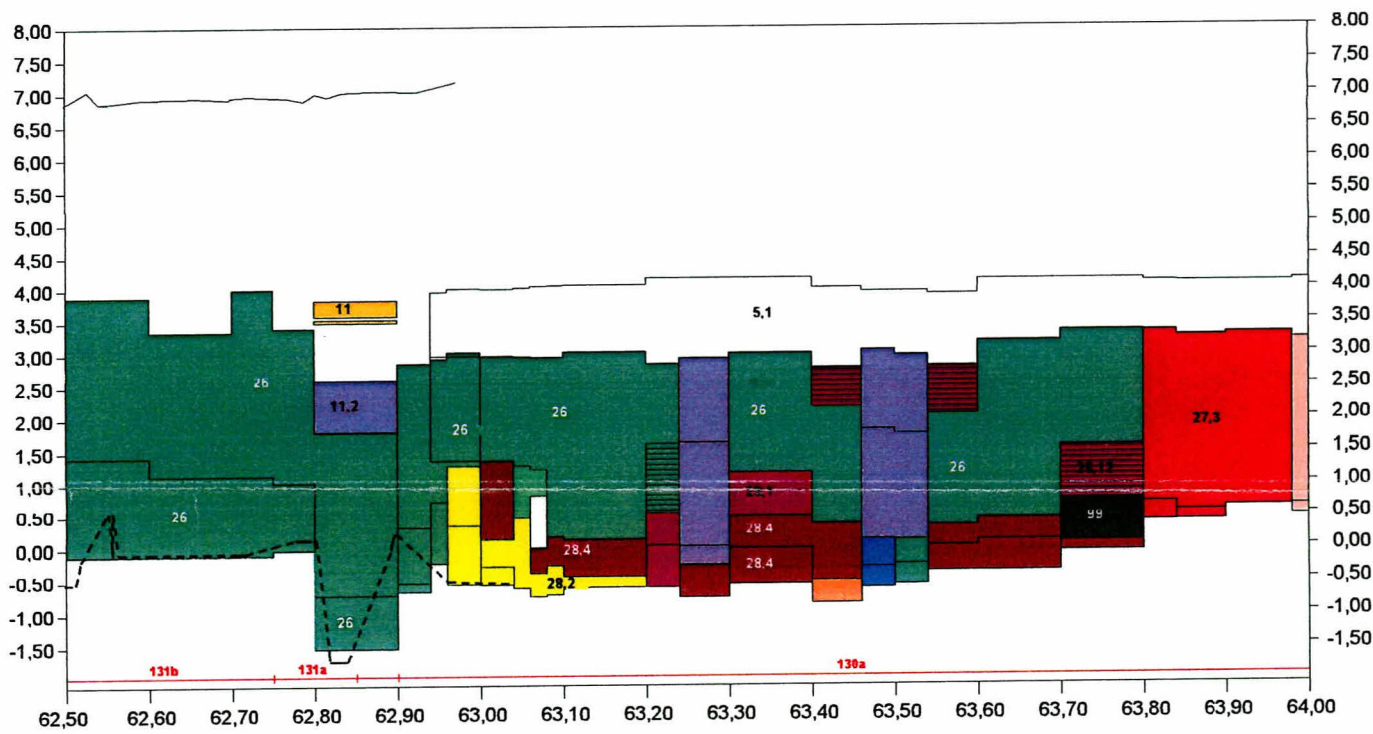
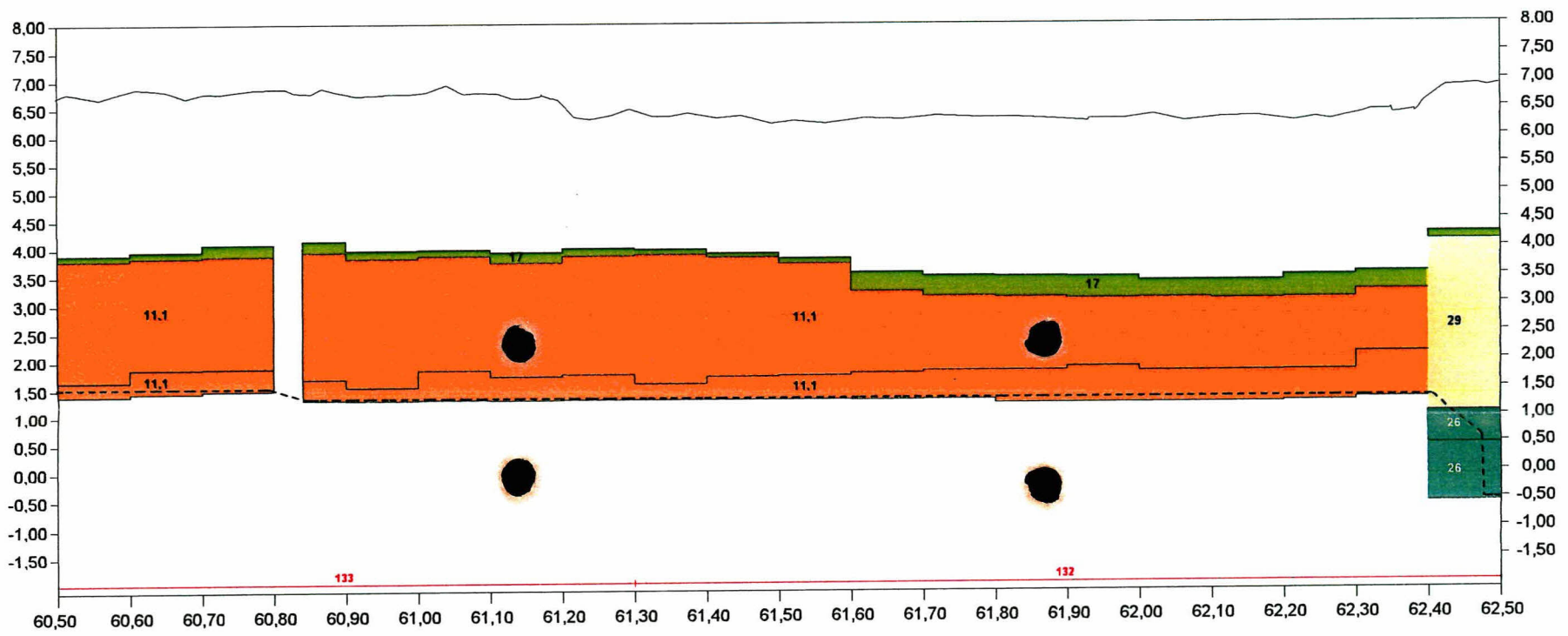
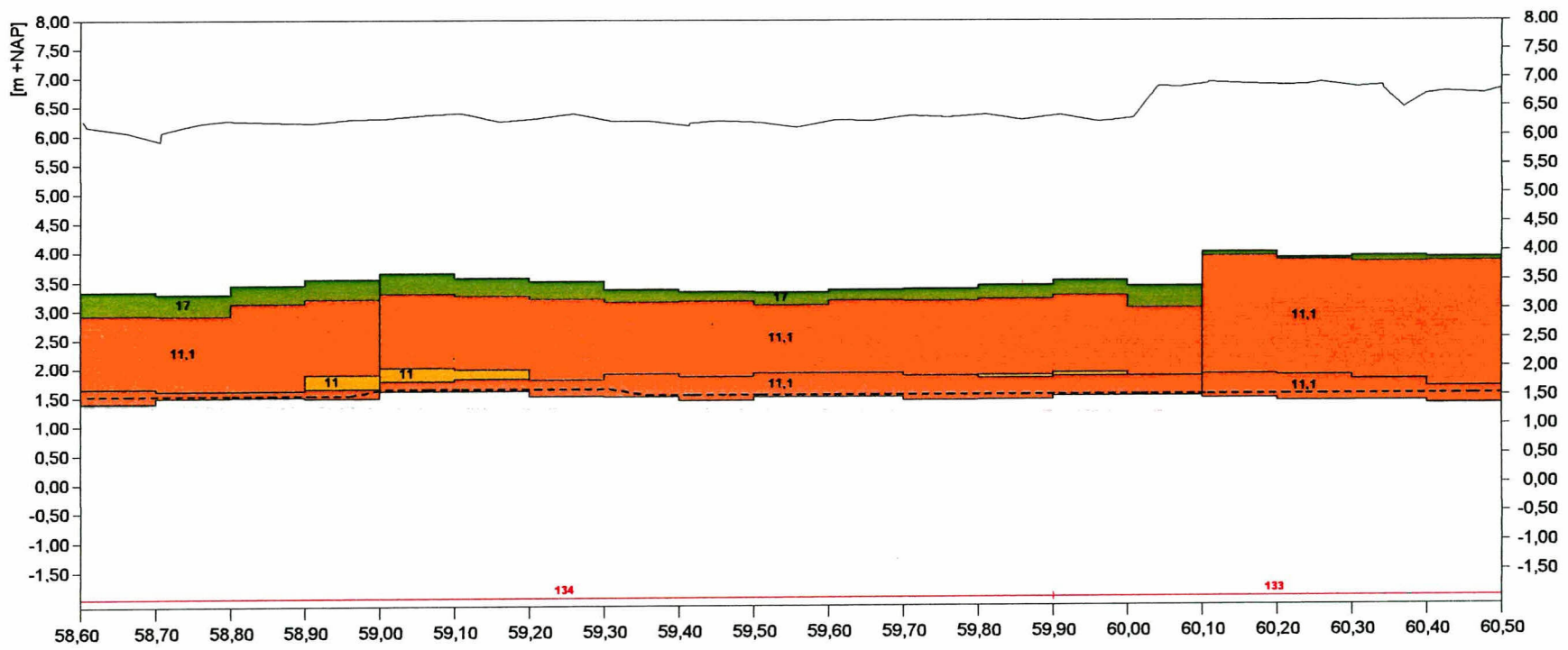

Waterschap Zeeuwse Eilanden
 Datum: 15-01-2008

Projectgebied Anna-Jacobapolder veerhaven, Willempolder

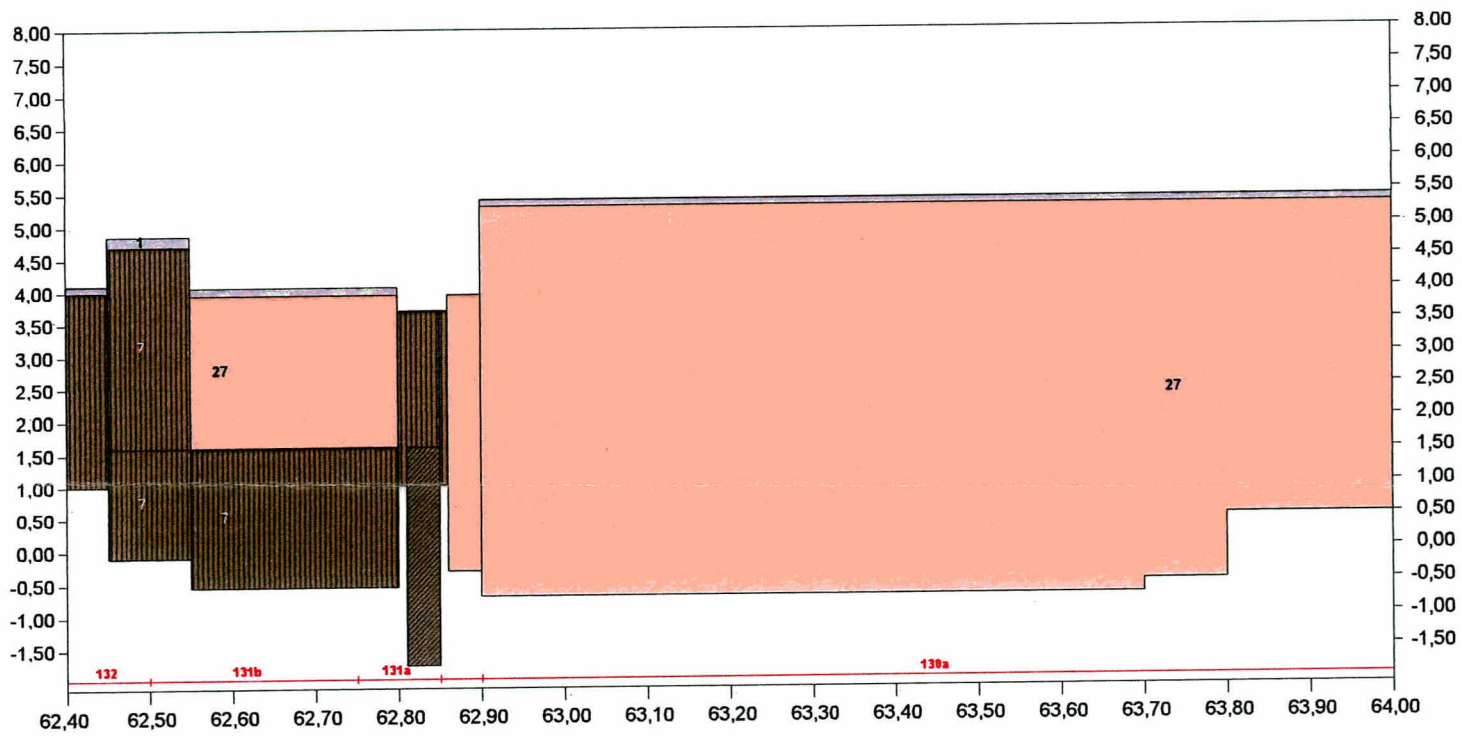
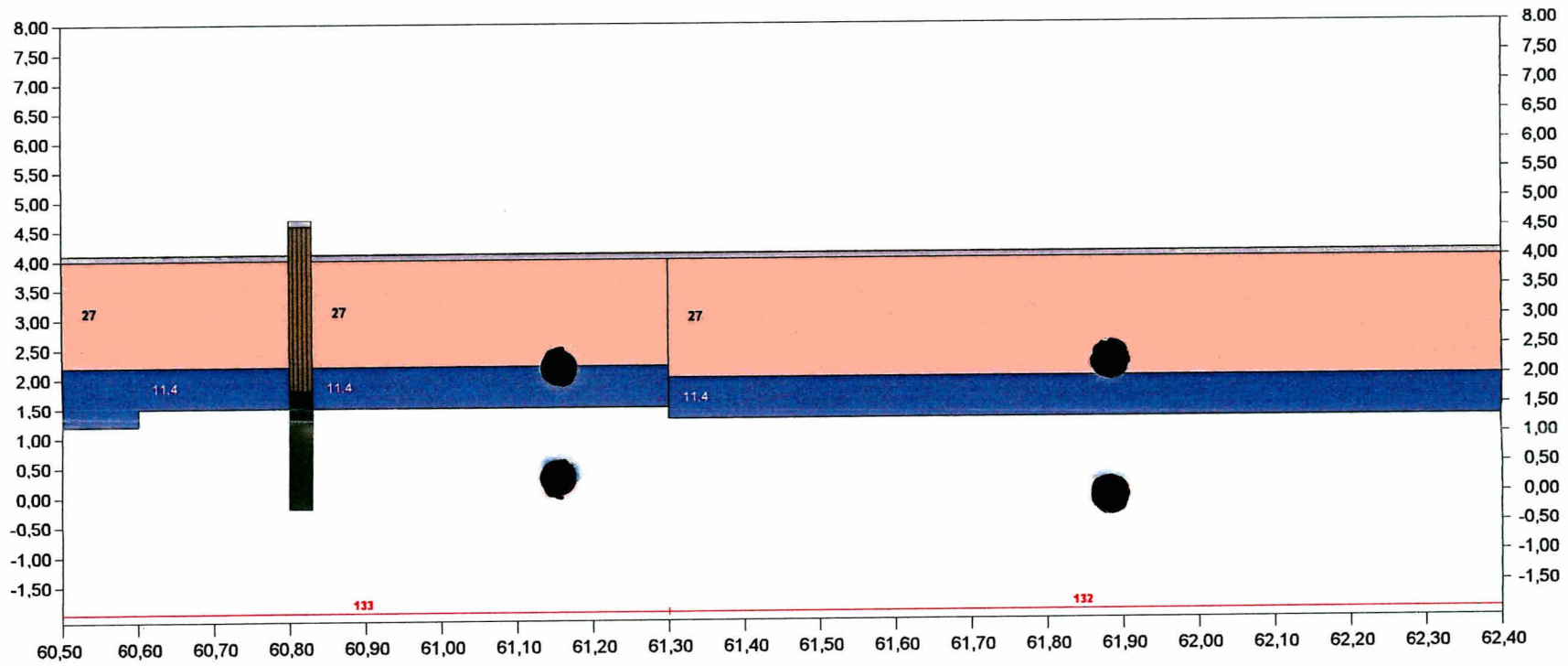
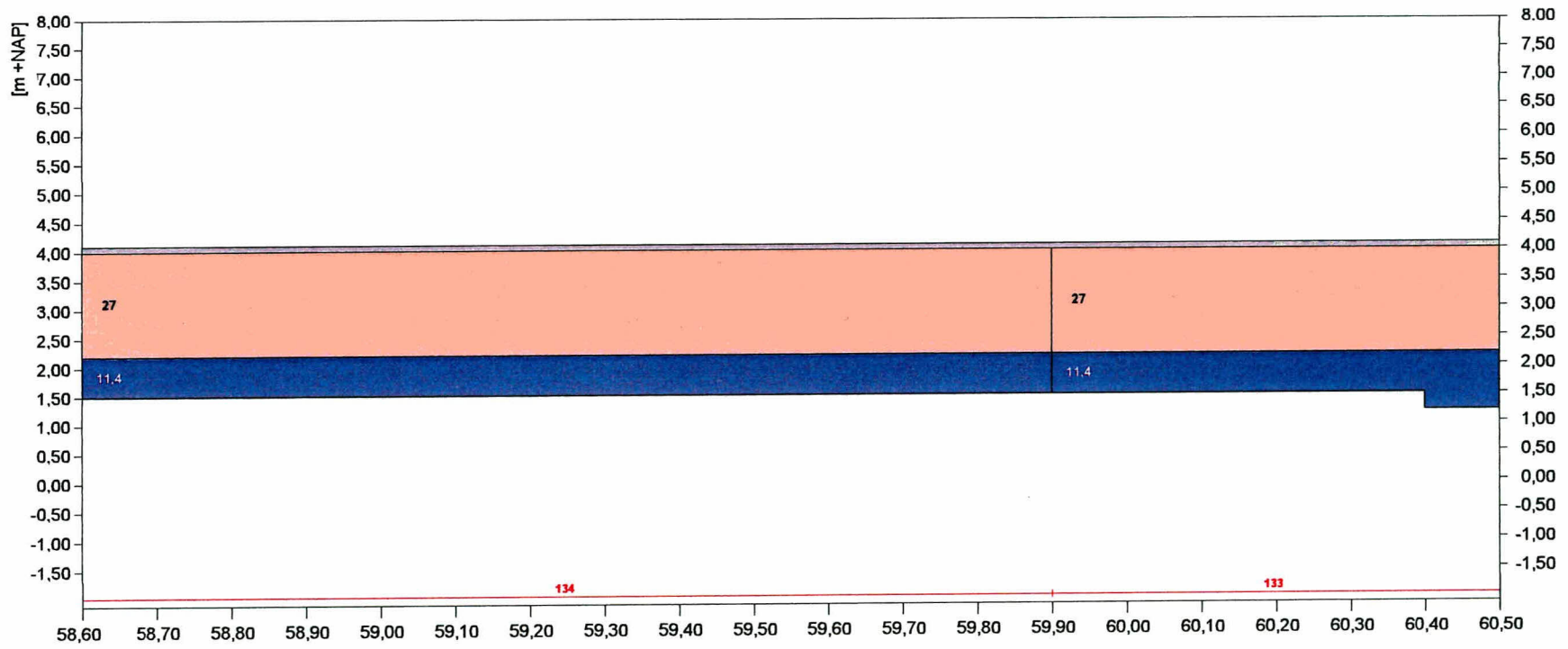
Topografische ondergrond: (c) Topografische Dienst Kadaster / Topografische ondergrond: (c) Regionaal samenwerkingsverband Zeeland GRKN

FILENAAM: G:\TERRING\ZEEUWSE EILANDEN - JACOBAPOLDER VEERHAVEN\DWG\TIA-PROJECT-ANNA-JACOBAPOLDER VEERHAVEN.DWG

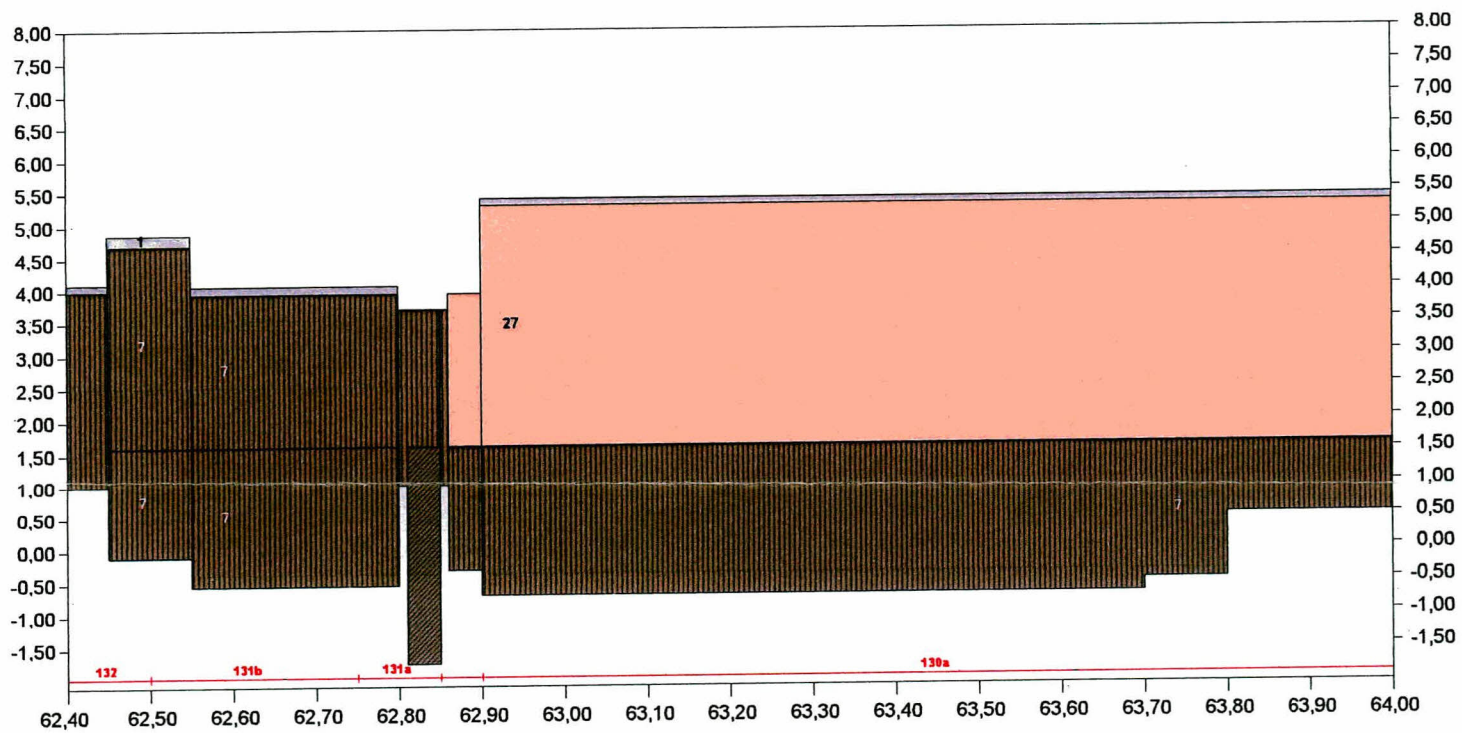
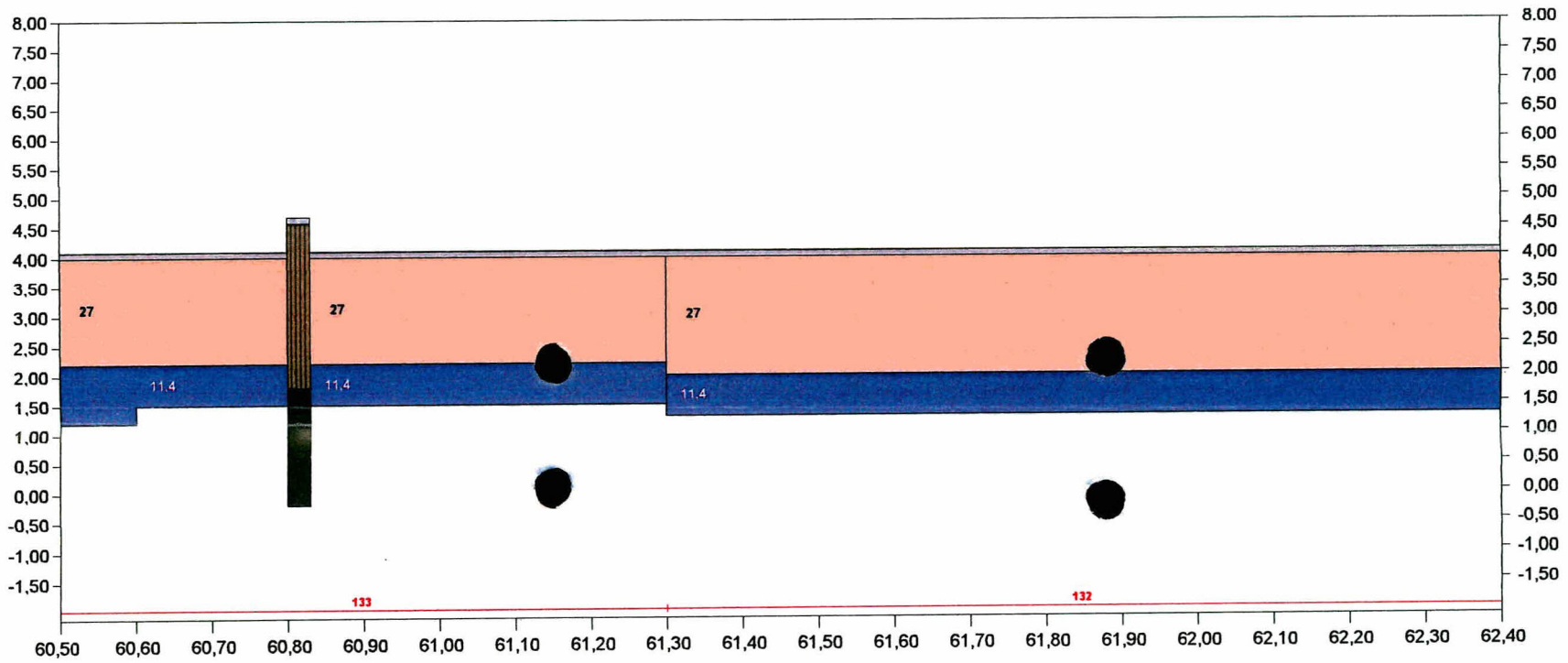
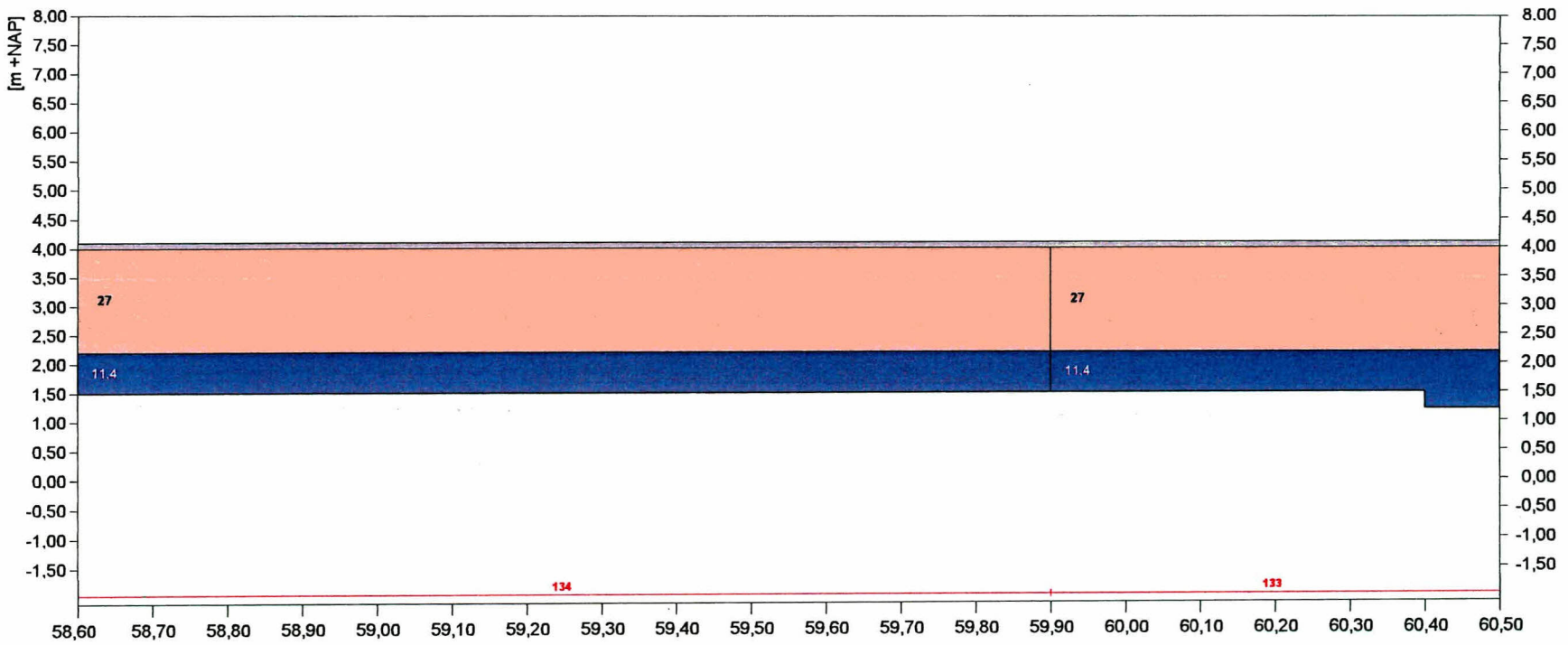
Legenda

1	asfalt	11.1	Haringmanblokken	28.3	Doornikse	16	plaatbekleding	[hatched]	betonpenetratie
5.1	Fixtone	11.2	betonblokken gekanteld	28.4	petit graniet	17	gras	[hatched]	asfaltpenetratie (vol en zat)
27	betonzuilen	29	koperslakblokken	28.5	granietblokken	17	doorgroei stenen	[hatched]	asfaltpenetratie (patroon)
27.3	Hydroblock	26	basalt	28	overige natuursteen	17	overige bekleding	[hatched]	asfaltpenetratie (schone koppen)
11	betonblokken	28.1	Vilvoordse	kb	kreukelberm	---	teenlijn	[hatched]	ecotoplaag
11.2	diaboolblokken	28.2	Lessinische	25	breuksteen	---	kruinlijn		

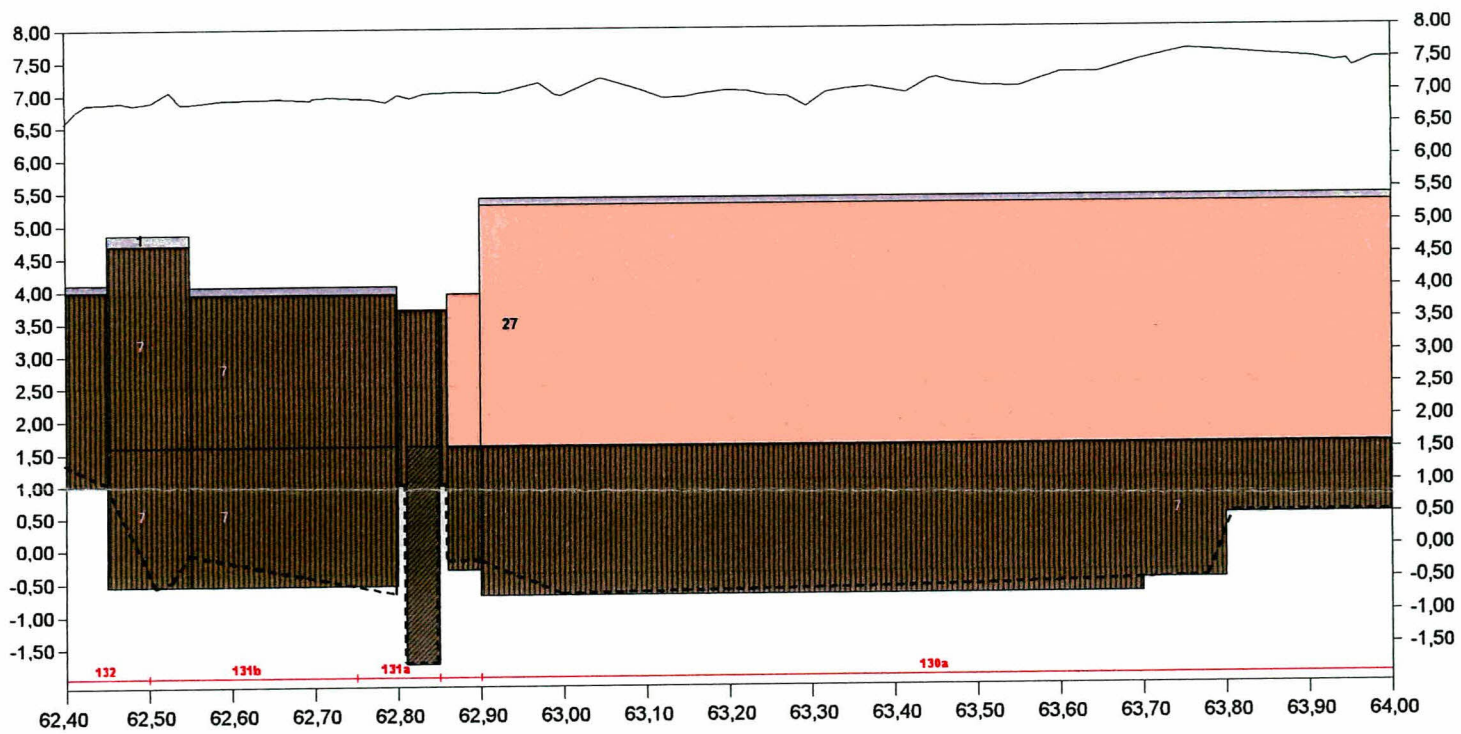
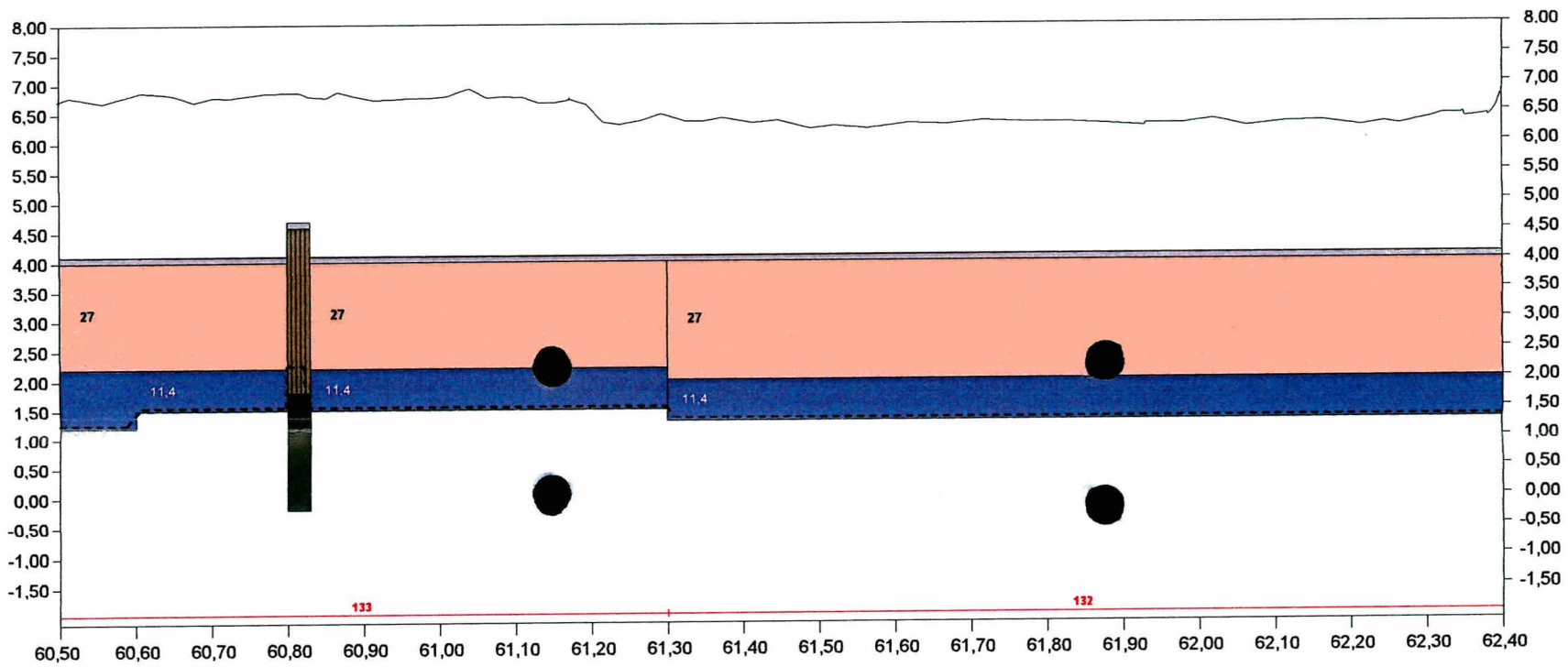
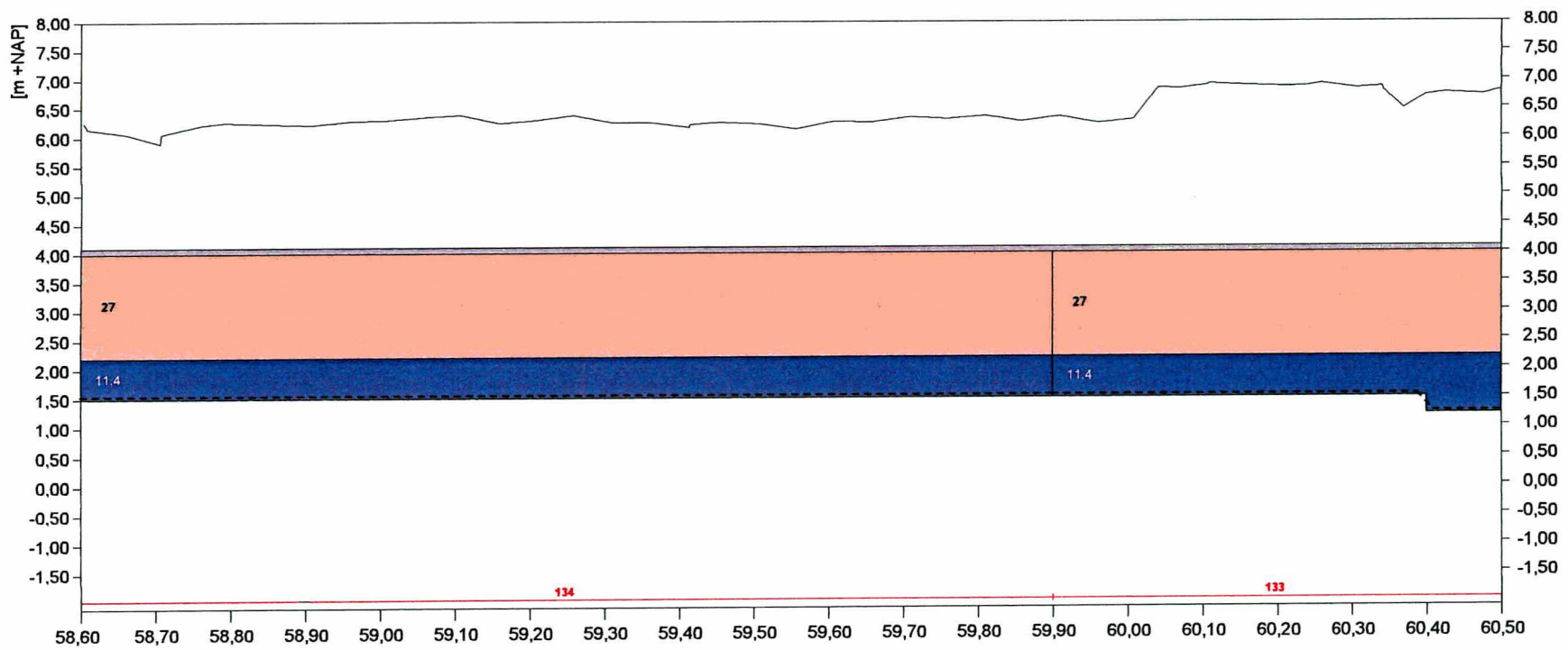
Legenda

1	asfalt	11.1	Haringmanblokken	28.3	Doornikse	16	plaatbekleding		betonpenetratie
5.1	Fixtone	11.5	betonblokken gekanteld	28.4	petit graniet		gras		asfaltpenetratie (vol en zat)
27	betonzuilen	29	koperslakblokken	28.5	granietblokken	17	doorgroei stenen		asfaltpenetratie (patroon)
27.3	Hydroblock	28	basalt	kb	overige natuursteen		overige bekleding		asfaltpenetratie (schone koppen)
11	betonblokken	28.1	Vilvoordse		kreukelberm		stortsteenlijn		ecotoplaag
11.2	diaboolblokken	28.2	Lessinische	25	breuksteen		---	---	
							—	—	

Legenda

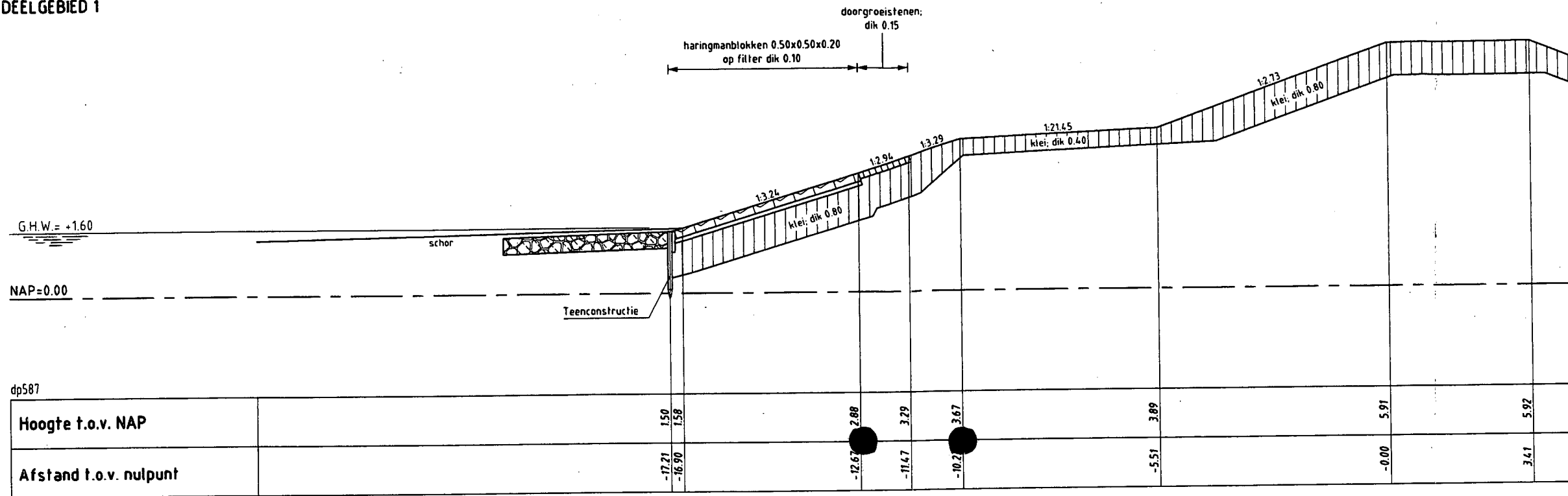
1	asfalt	11.1	Haringmanblokken	28.3	Doomikse	16	plaatbekleding		betonpenetratie
5.1	Fixtone	11.6	betonblokken gekanteld	28.4	petit graniet		gras		asfaltpenetratie (vol en zat)
27	betonzuilen	29	koperslabblokken	28.5	granietblokken	17	doorgroei stenen		asfaltpenetratie (patroon)
27.3	Hydroblock	26	basalt	28	overige natuursteen		overige bekleding		asfaltpenetratie (schone koppen)
11	betonblokken	28.1	Vilvoordse	kb	kreukelbern		stortsteenlijn		ecotoplaag
11.2	diaboolblokken	28.2	Lessinische	25	breuksteen		---	stortsteenlijn	
							---	---	---
							---	---	---
							---	---	---
							---	---	---

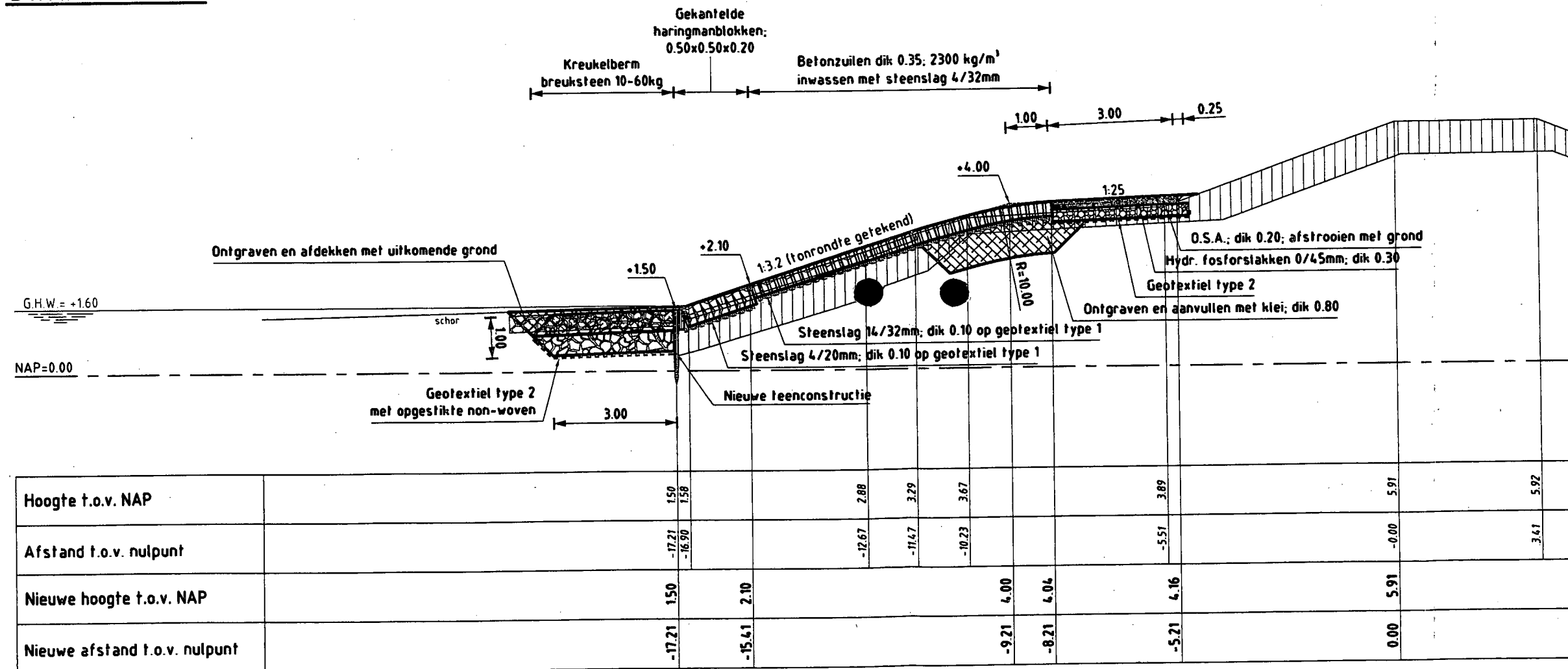
Legenda

1	asfalt	11.1	Haringmanblokken	28.3	Doornikse	16	plaatbekleding		betonpenetratie
5.1	Fixtone	11.5	betonblokken gekanteld	28.4	petit graniet		gras		asfaltpenetratie (vol en zat)
27	betonzuilen	29	koperslabblokken	28.5	granietblokken	17	doorgroei stenen		asfaltpenetratie (patroon)
27.2	Hydroblock	28	basalt	28	overige natuursteen		overige bekleding		asfaltpenetratie (schone koppen)
11	betonblokken	28.1	Vilvoordse	kb	kreukelberm		teenlijn		ecotoplaag
11.2	diaboolblokken	28.2	Lessinische	28	breuksteen		kruinlijn		

DEELGEBIED 1

DWARSPROFIEL 1 bestaand

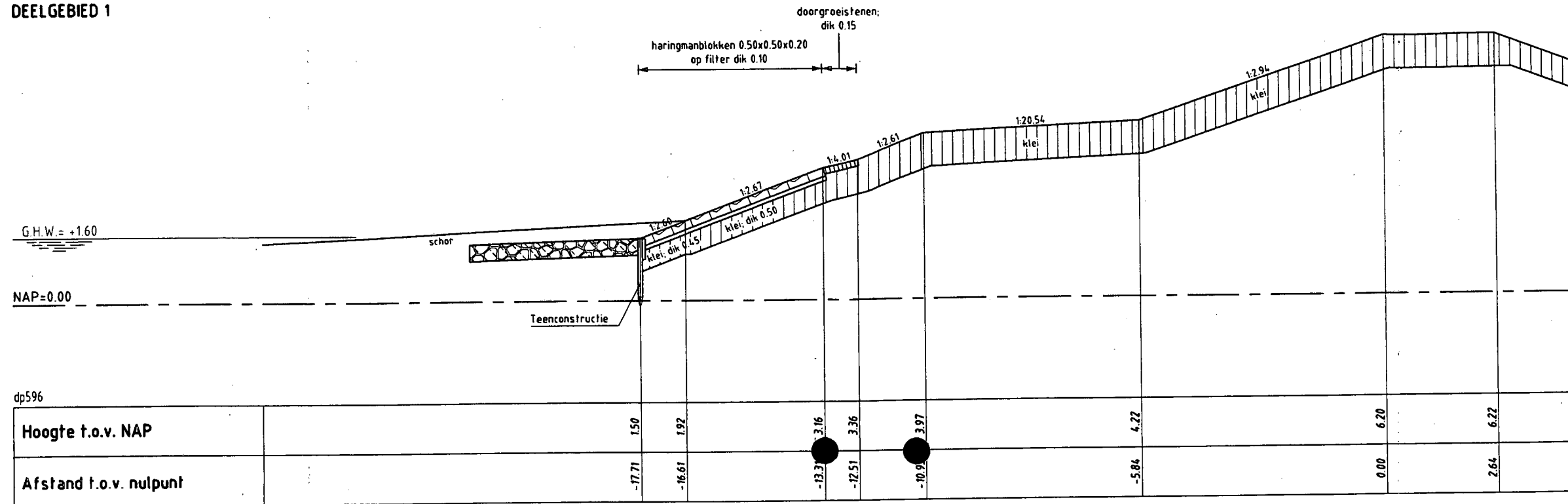
DWARSPROFIEL 1 nieuw van dp586 tot dp590

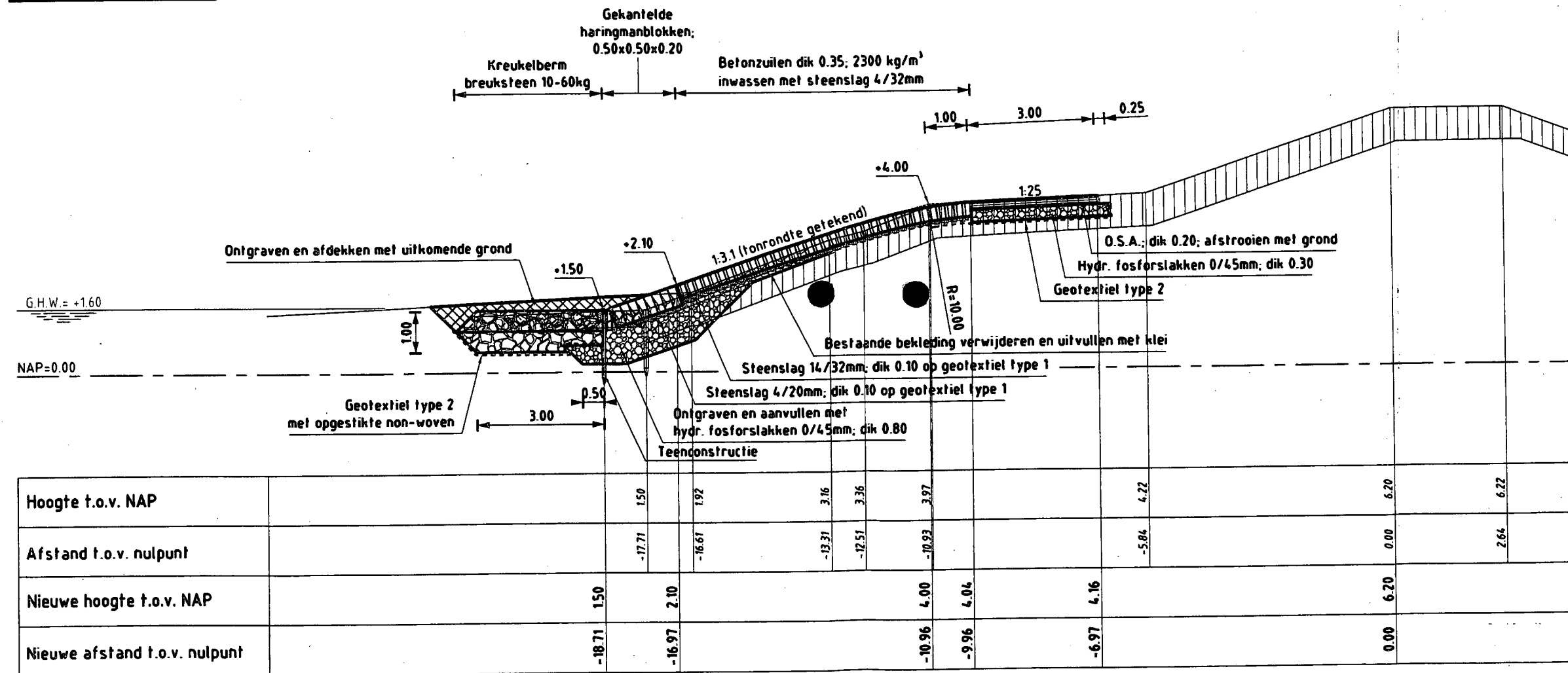
Waterschap Zeeuwse Eilanden
Datum: 15-01-2008

Anna-Jacobapolder veerhaven, Willempolder

DEELGEBIED 1

DWARSPROFIEL 2 bestaand

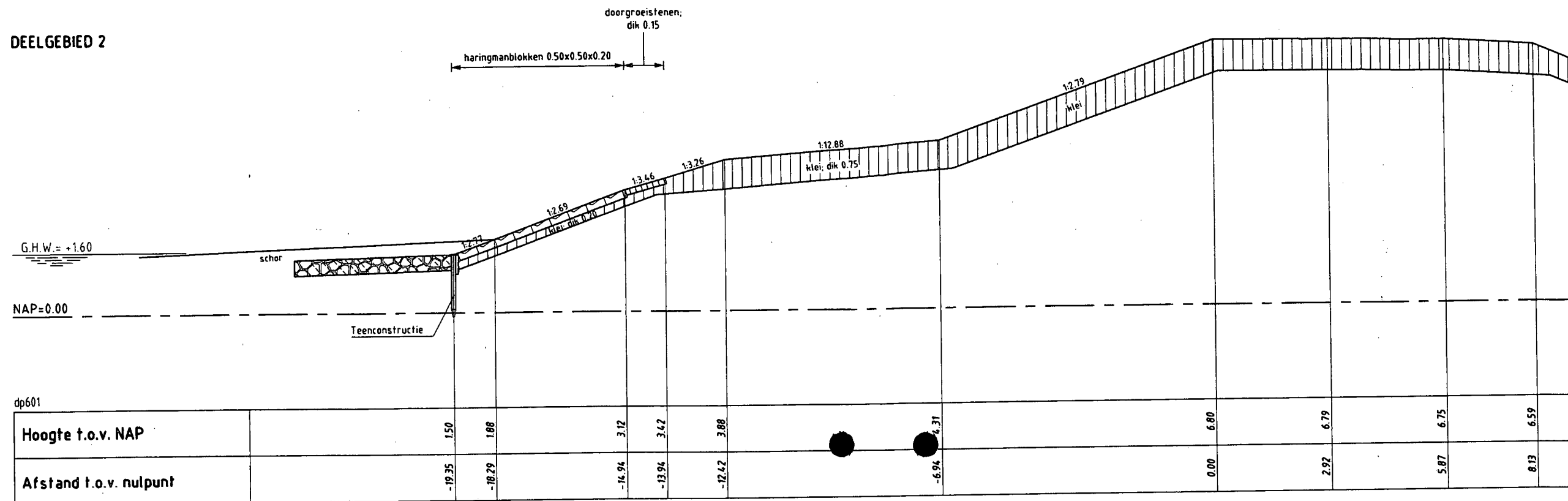
DWARSPROFIEL 2 nieuw van dp590 tot dp599

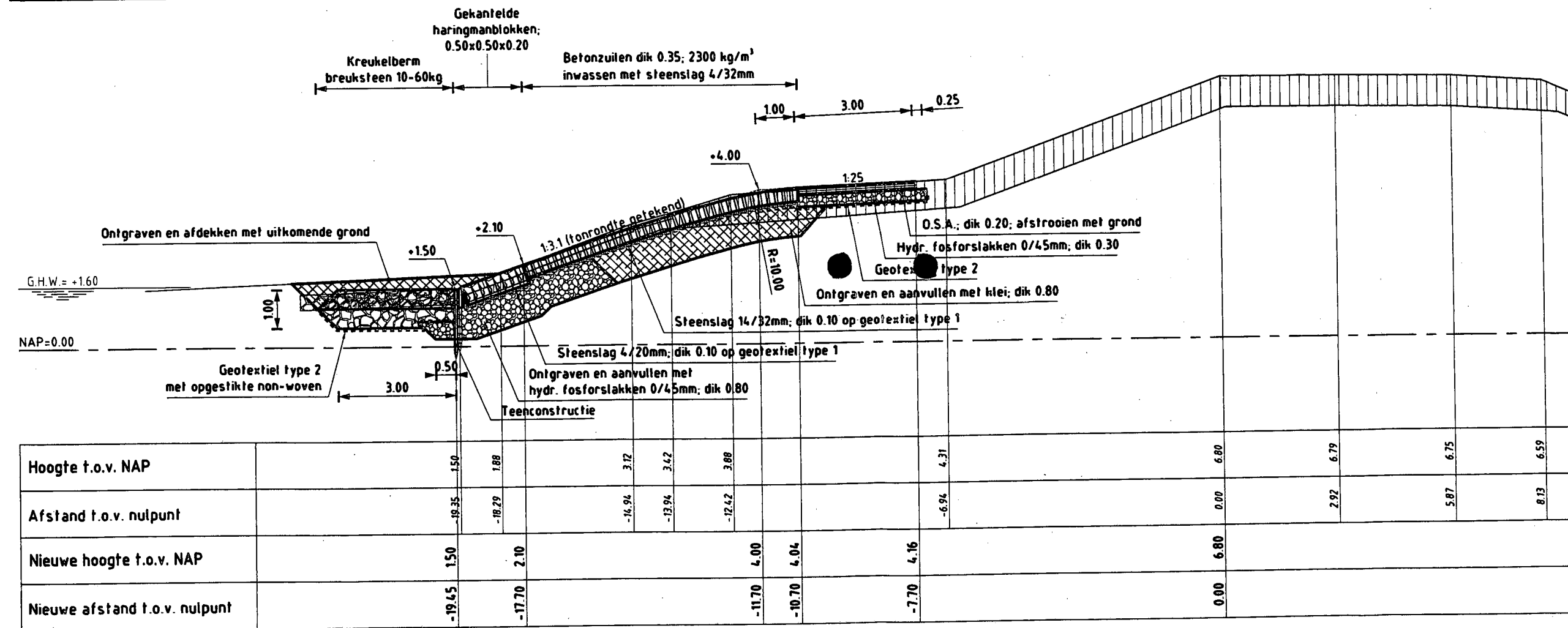
Waterschap Zeeuwse Eilanden
Datum: 15-01-2008

Anna-Jacobapolder veerhaven, Willempolder

DEELGEBIED 2

DWARSPROFIEL 3 bestaand

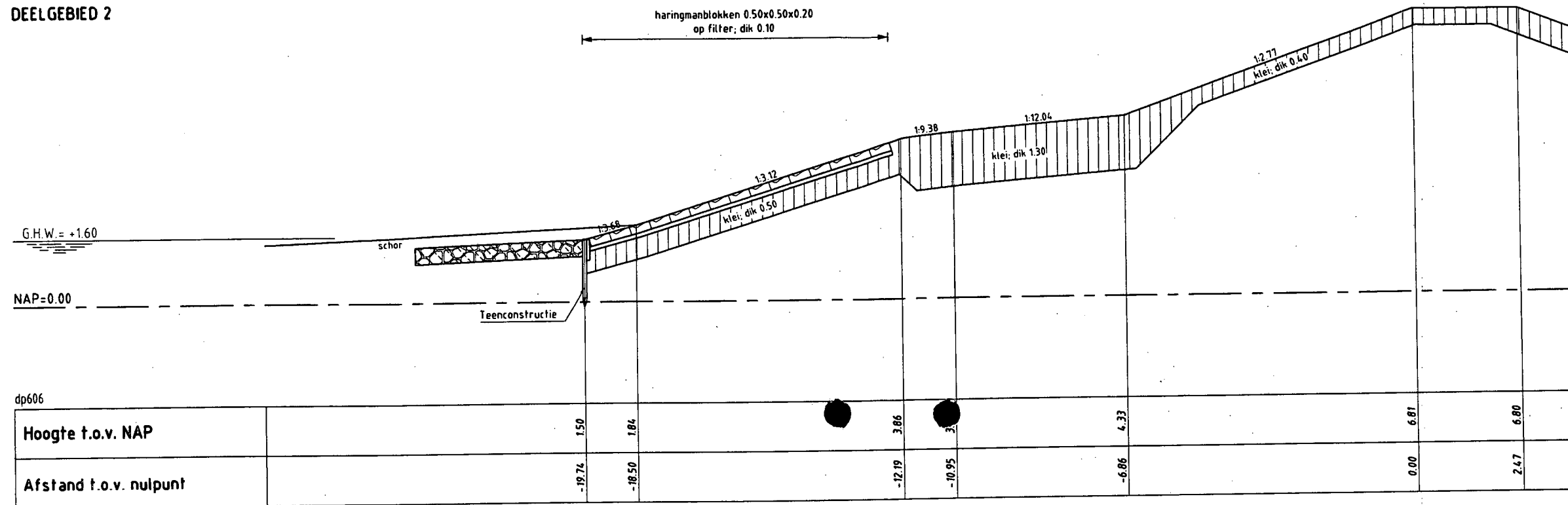

DWARSPROFIEL 3 nieuw van dp599 tot dp603

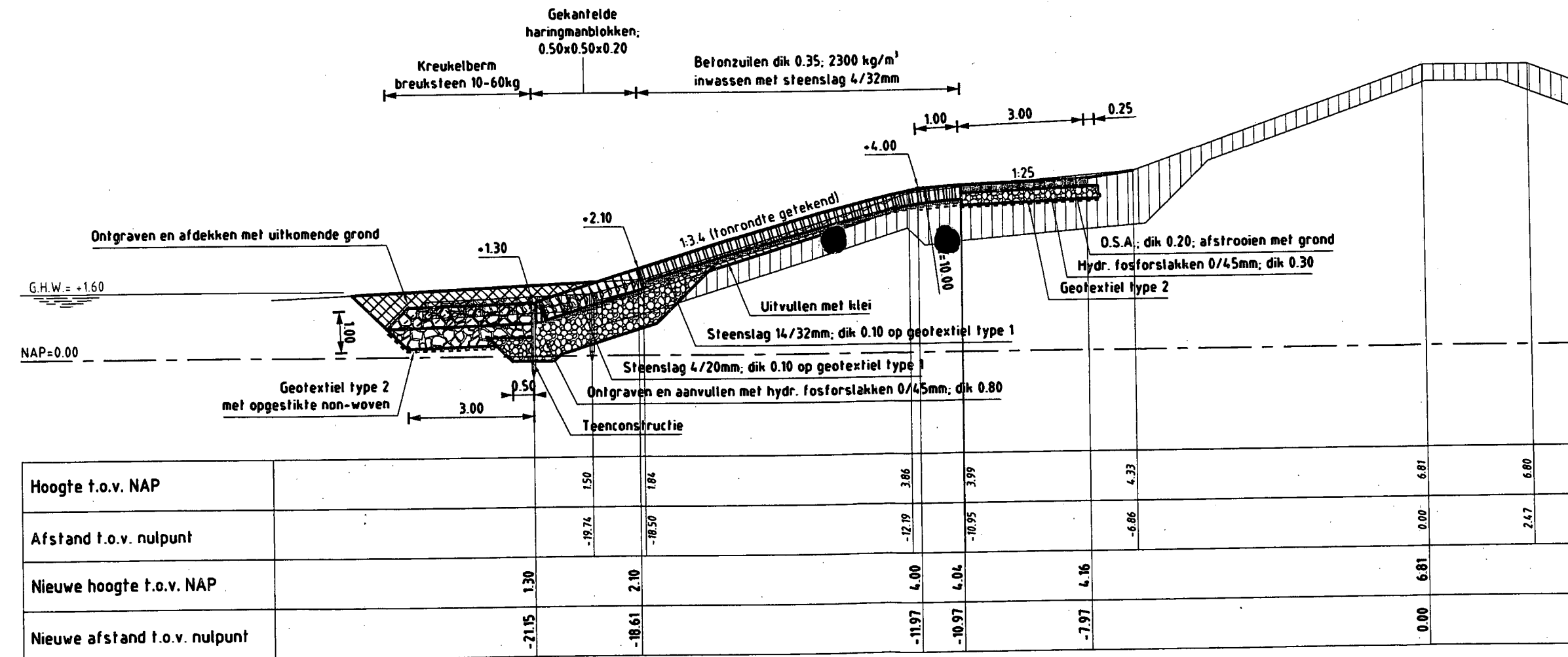
Waterschap Zeeuwse Eilanden
Datum: 15-01-2008

Anna-Jacobapolder veerhaven, Willempolder

DEELGEBIED 2

DWARSPROFIEL 4 bestaand

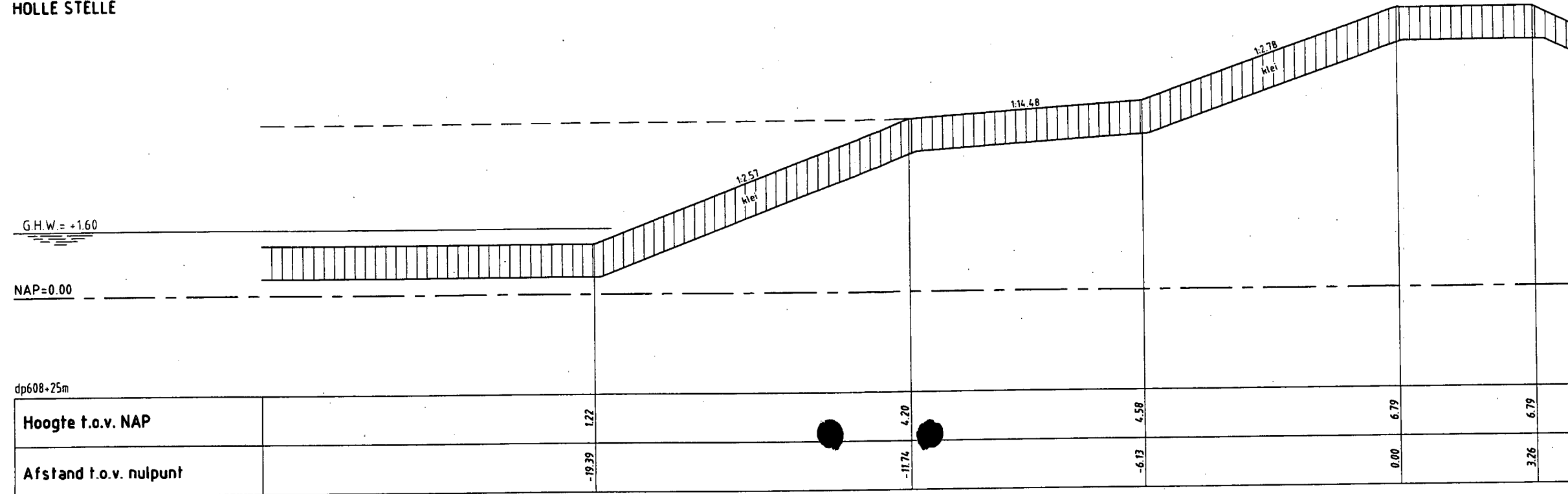
DWARSPROFIEL 4 nieuw van dp603 tot dp608

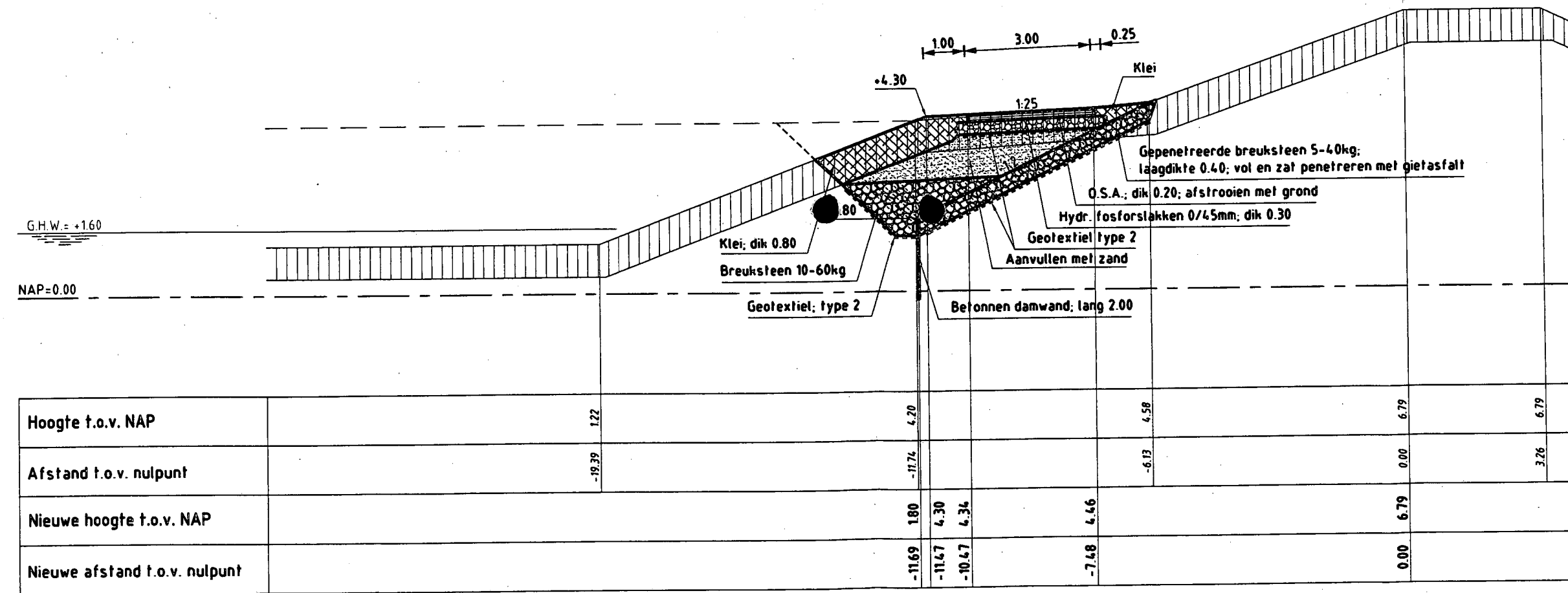
Waterschap Zeeuwse Eilanden
Datum: 15-01-2008

Anna-Jacobapolder veerhaven, Willempolder

HOLLE STELLE

DWARSPROFIEL 5 bestaand

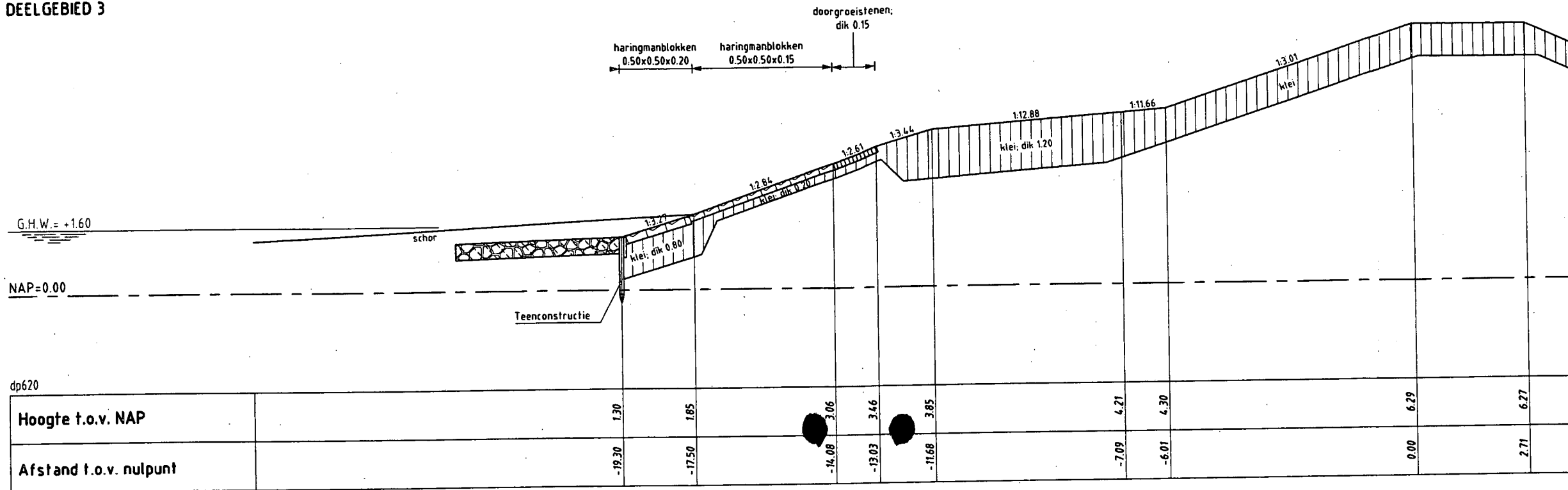
DWARSPROFIEL 5 nieuw van dp608 tot dp608.50m

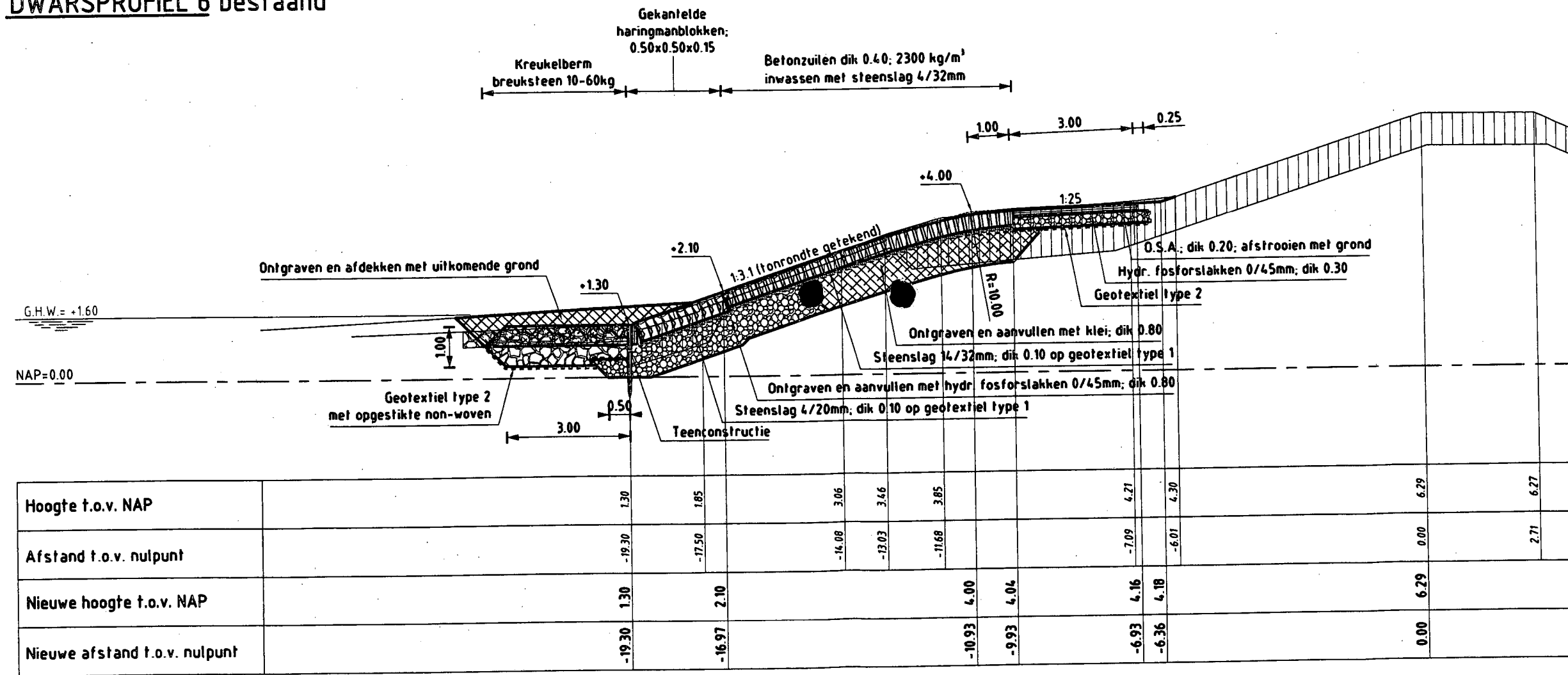
Waterschap Zeeuwse Eilanden
Datum: 15-01-2008

Anna-Jacobapolder veerhaven, Willempolder

DEELGEBIED 3

DWARSPROFIEL 6 bestaat

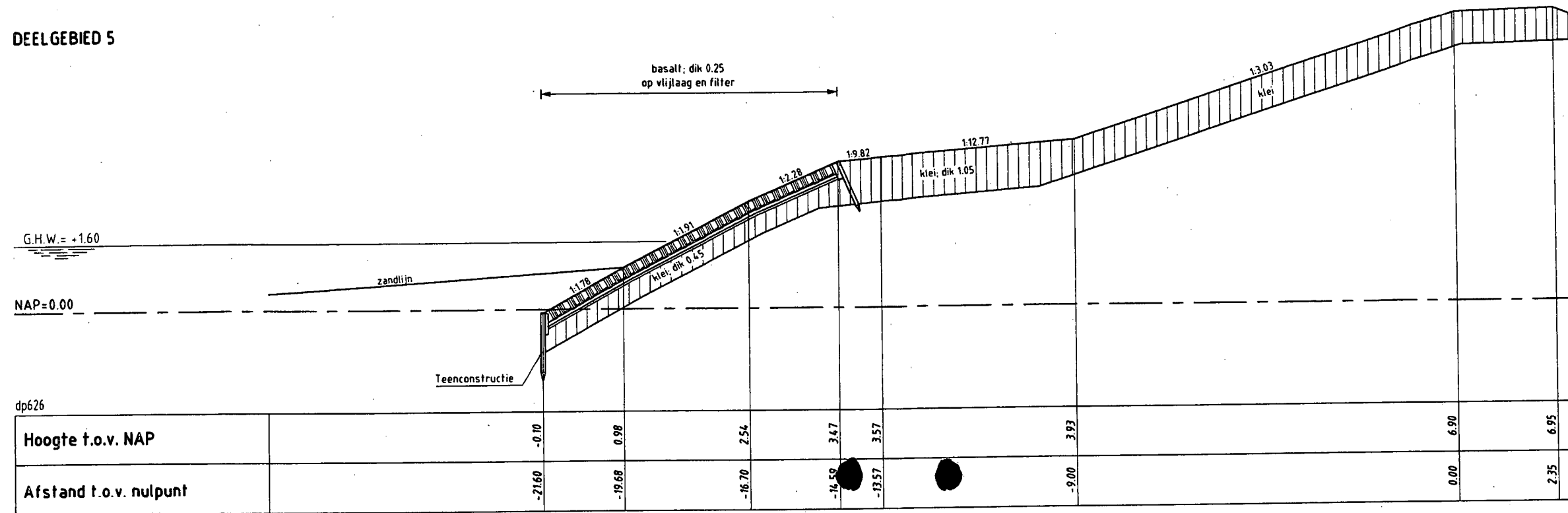

DWARSPROFIEL 6 nieuw van dp608-50m tot dp624-50m

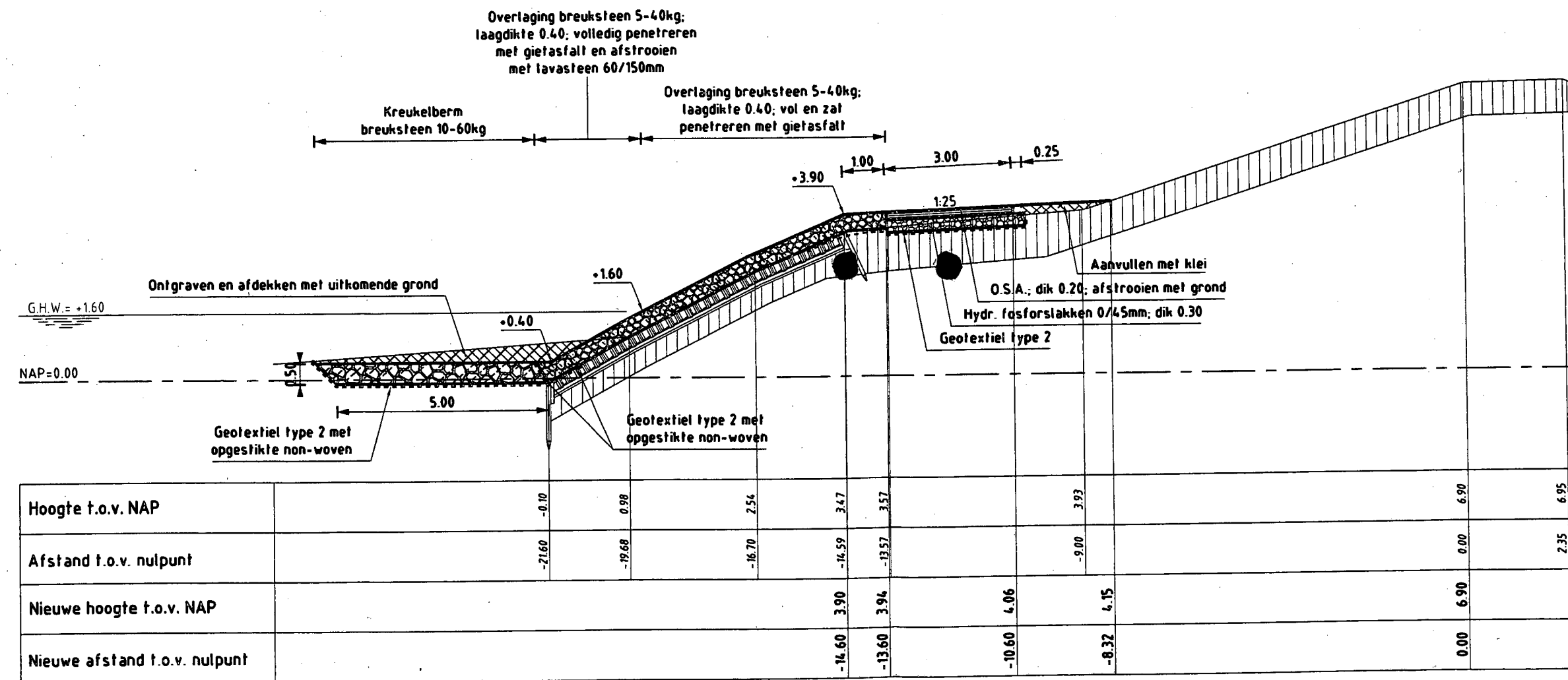
Waterschap Zeeuwse Eilanden
Datum: 15-01-2008

Anna-Jacobapolder veerhaven, Willempolder

DEELGEBIED 5

DWARSPROFIEL 8 bestaat

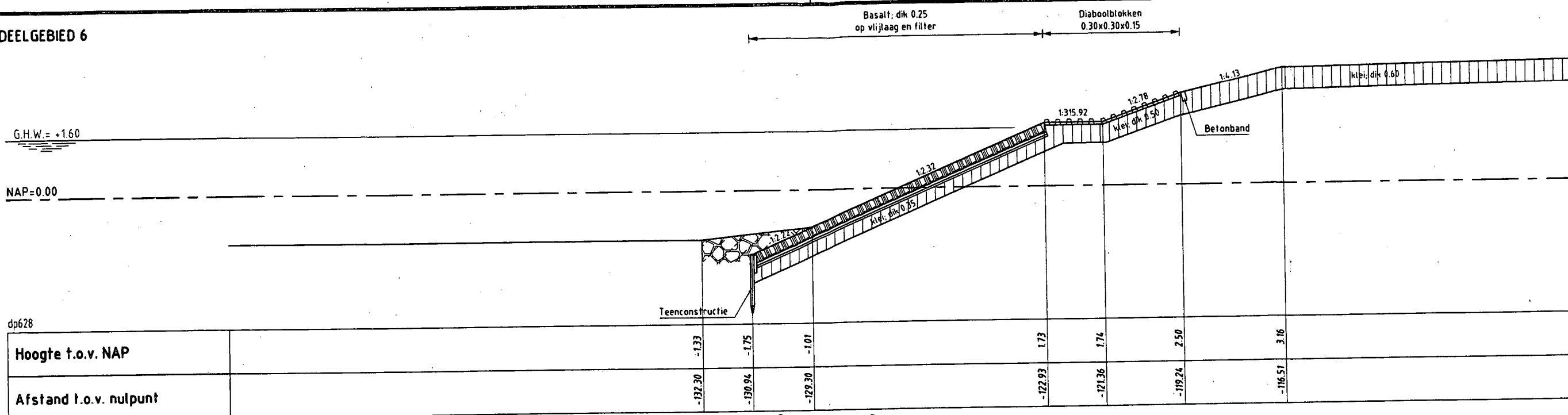

DWARSPROFIEL 8 nieuw van dp625+40m tot noordelijke havendam

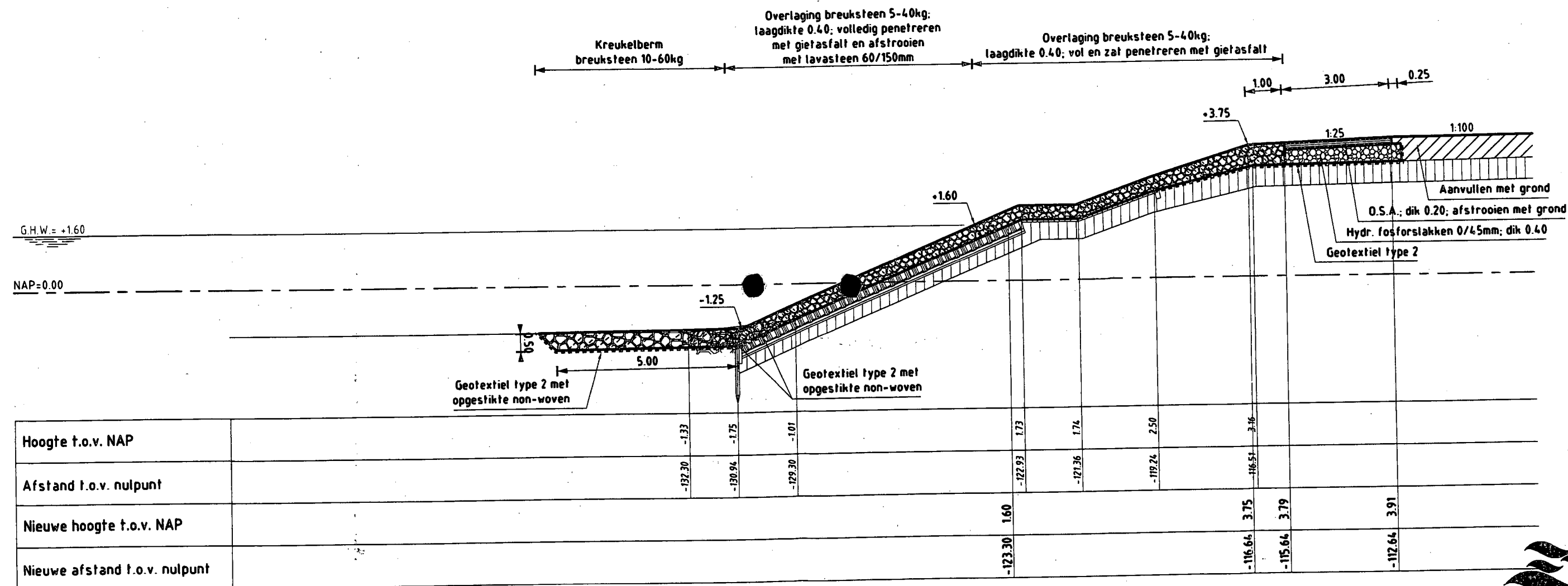

Waterschap Zeeuwse Eilanden
Datum: 15-01-2008

Anna-Jacobapolder veerhaven, Willempolder

DWARSPROFIEL 9 bestaand

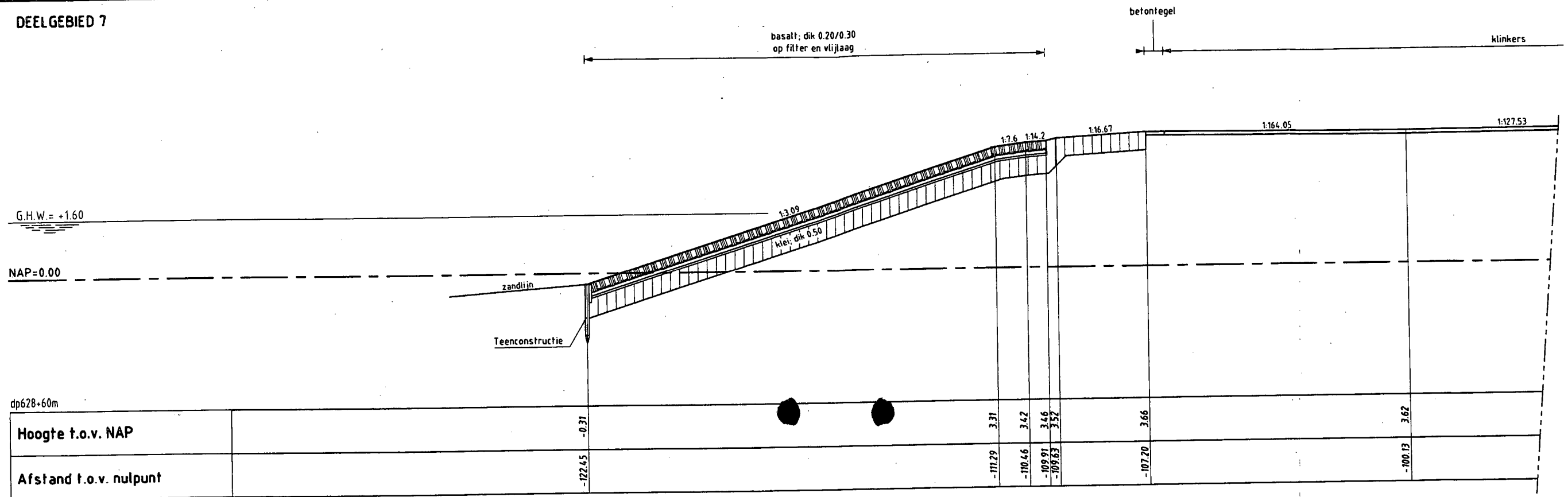

DWARSPROFIEL 9 nieuw van noordelijke havendam tot zuidelijke havendam

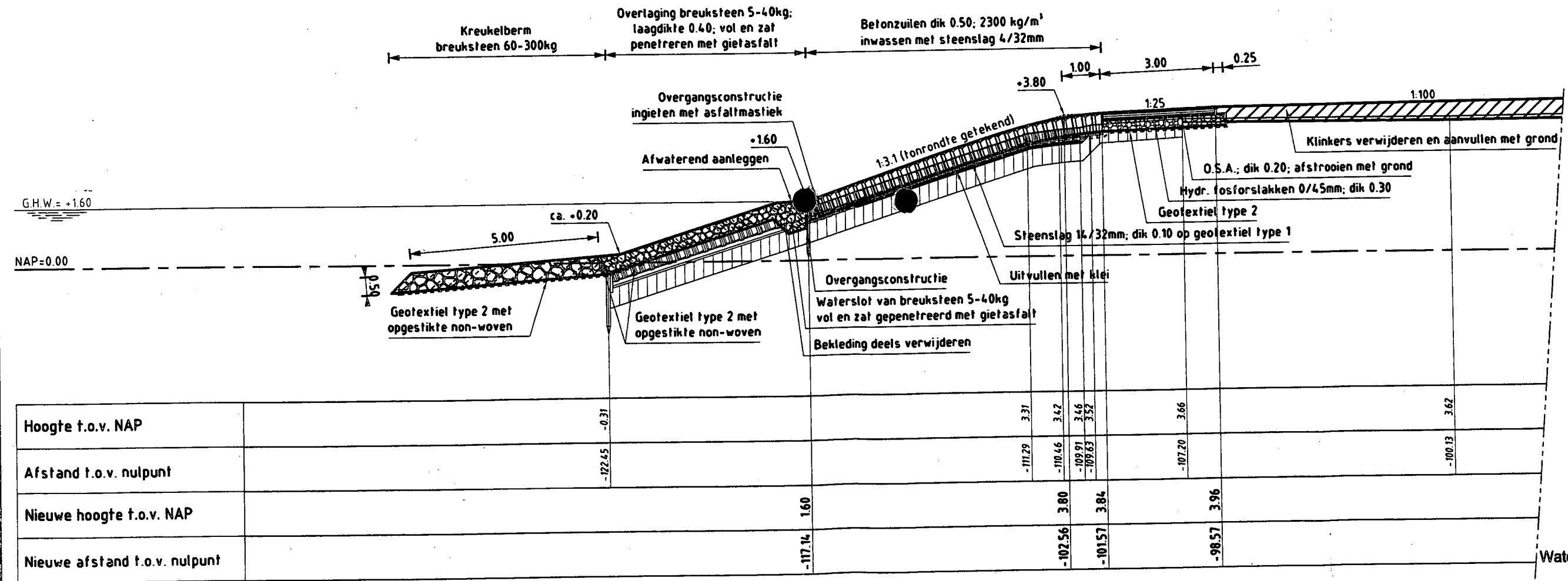
Waterschap Zeeuwse Eilanden
Datum: 15-01-2008

Anna-Jacobapolder veerhaven, Willempolder

DEELGEBIED 7

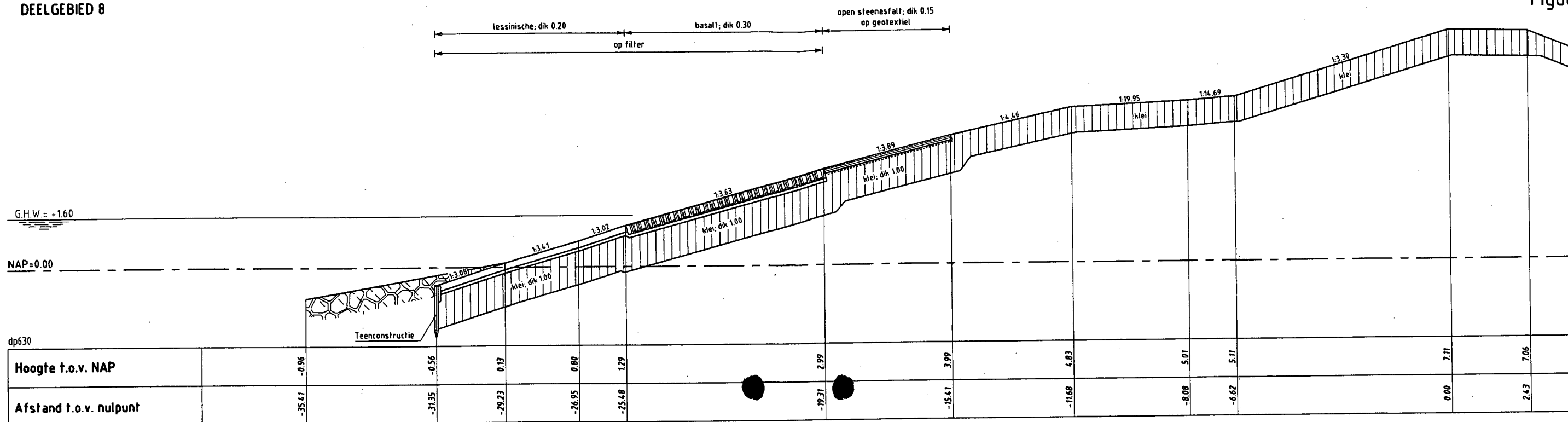

DWARSPROFIEL 10 bestaand

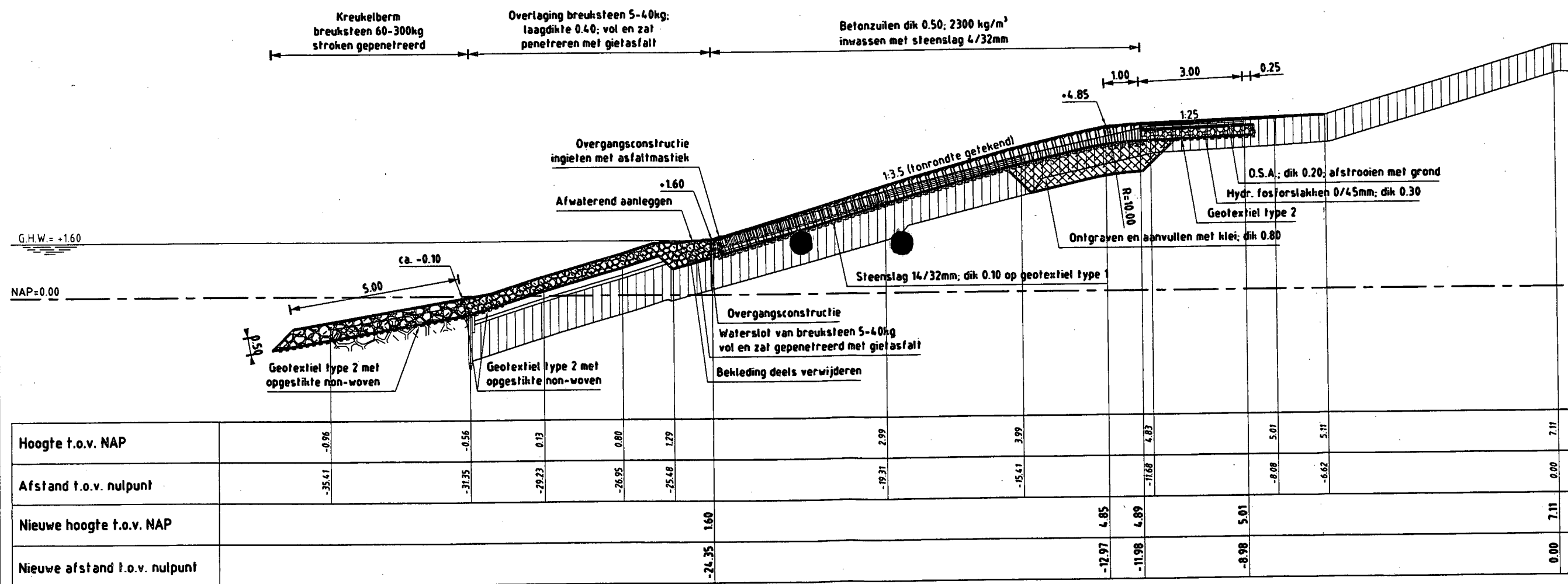

DWARSPROFIEL 10 nieuw van zuidelijke havendam tot dp629

Anna-Jacobapolder veerhaven, Willempolder

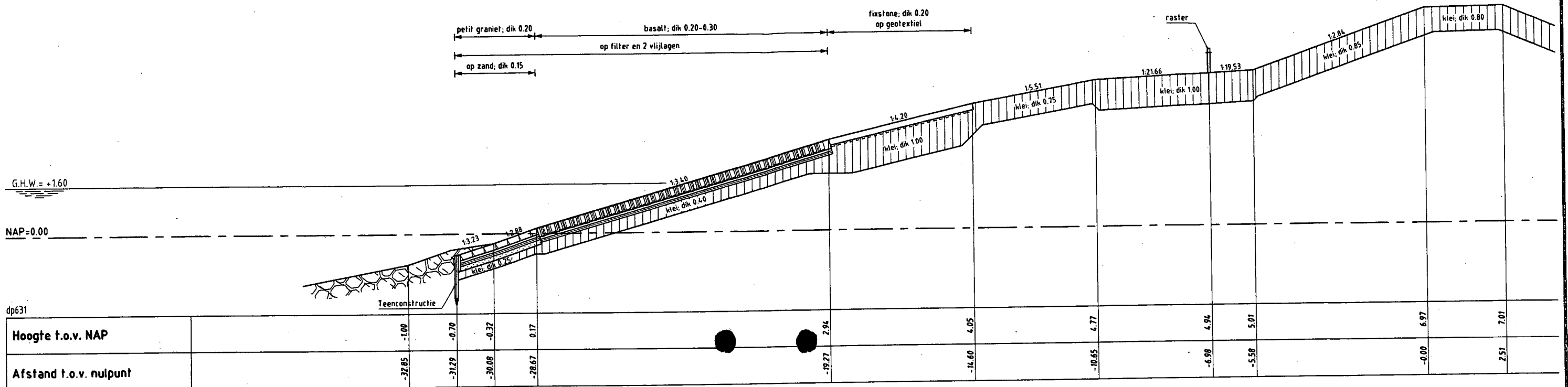
DWARSPROFIEL 11 bestaat

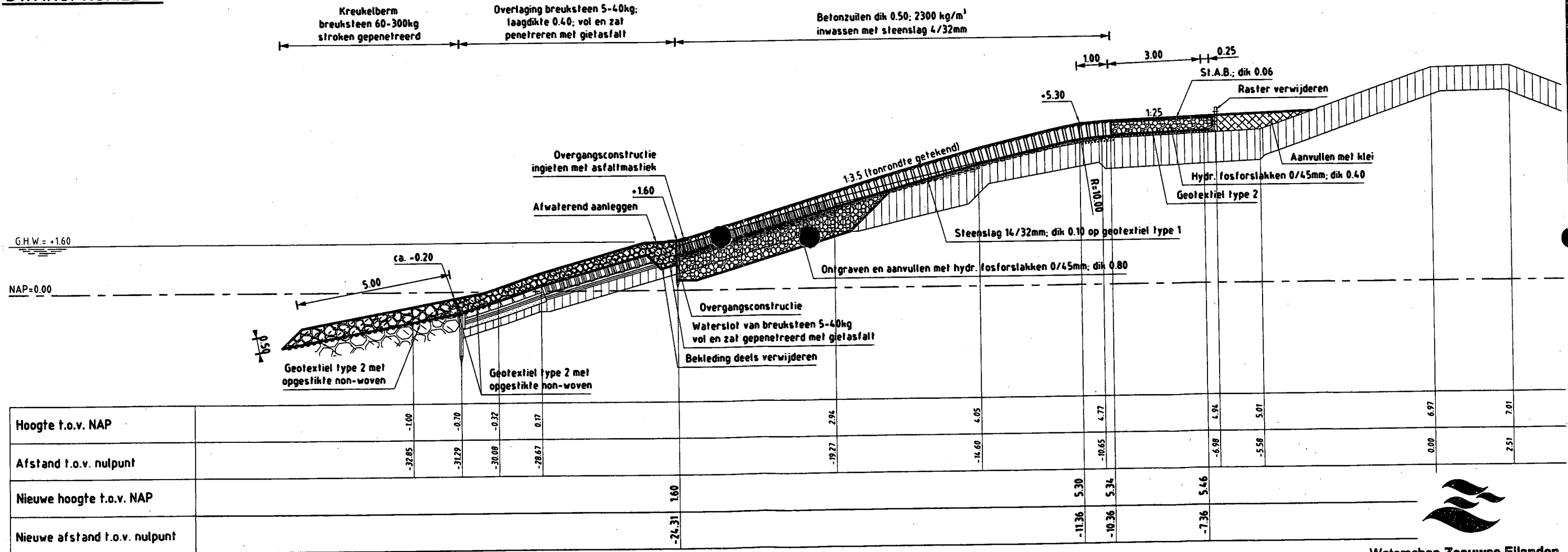
DWARSPROFIEL 11 nieuw van dp629 tot dp630

Waterschap Zeeuwse Eilanden
Datum: 15-01-2008

Anna-Jacobapolder veerhaven, Willempolder

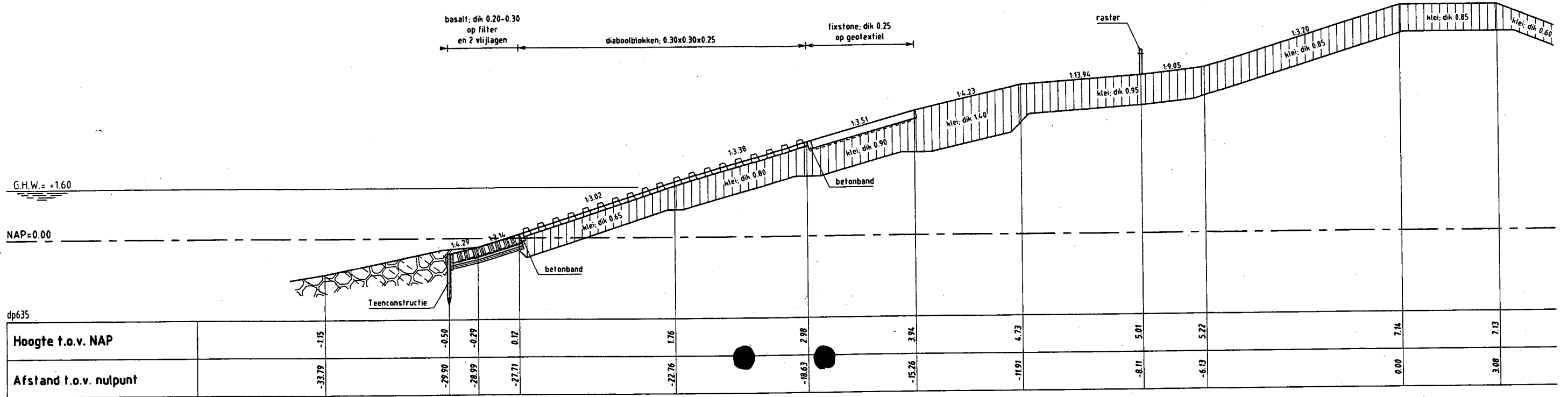
DWARSPROFIEL 12 bestaand

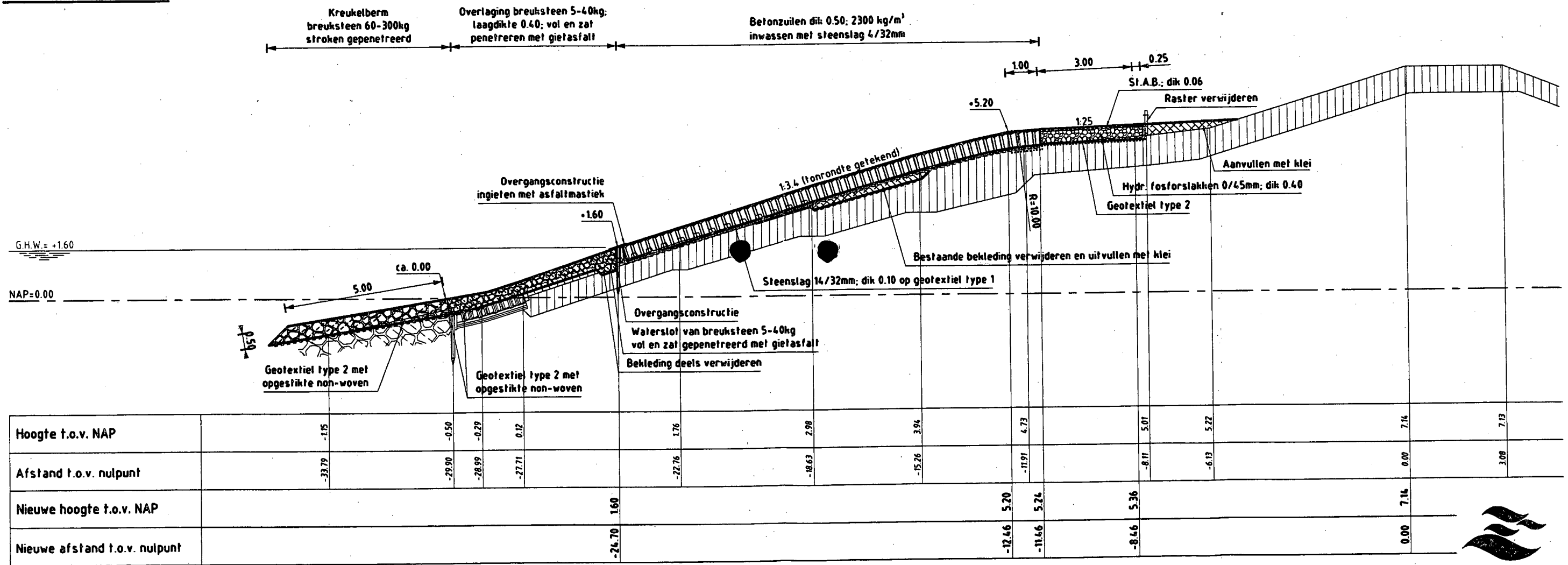
DWARSPROFIEL 12 nieuw van dp630 tot dp634+50m

Waterschap Zeeuwse Eilanden
Datum: 15-01-2008

Anna-Jacobapolder veerhaven, Willempolder

DWARSPROFIEL 13 bestaand

DWARSPROFIEL 13 nieuw van dp634+50m tot dp640

Waterschap Zeeuwse Eilanden
Datum: 15-01-2008

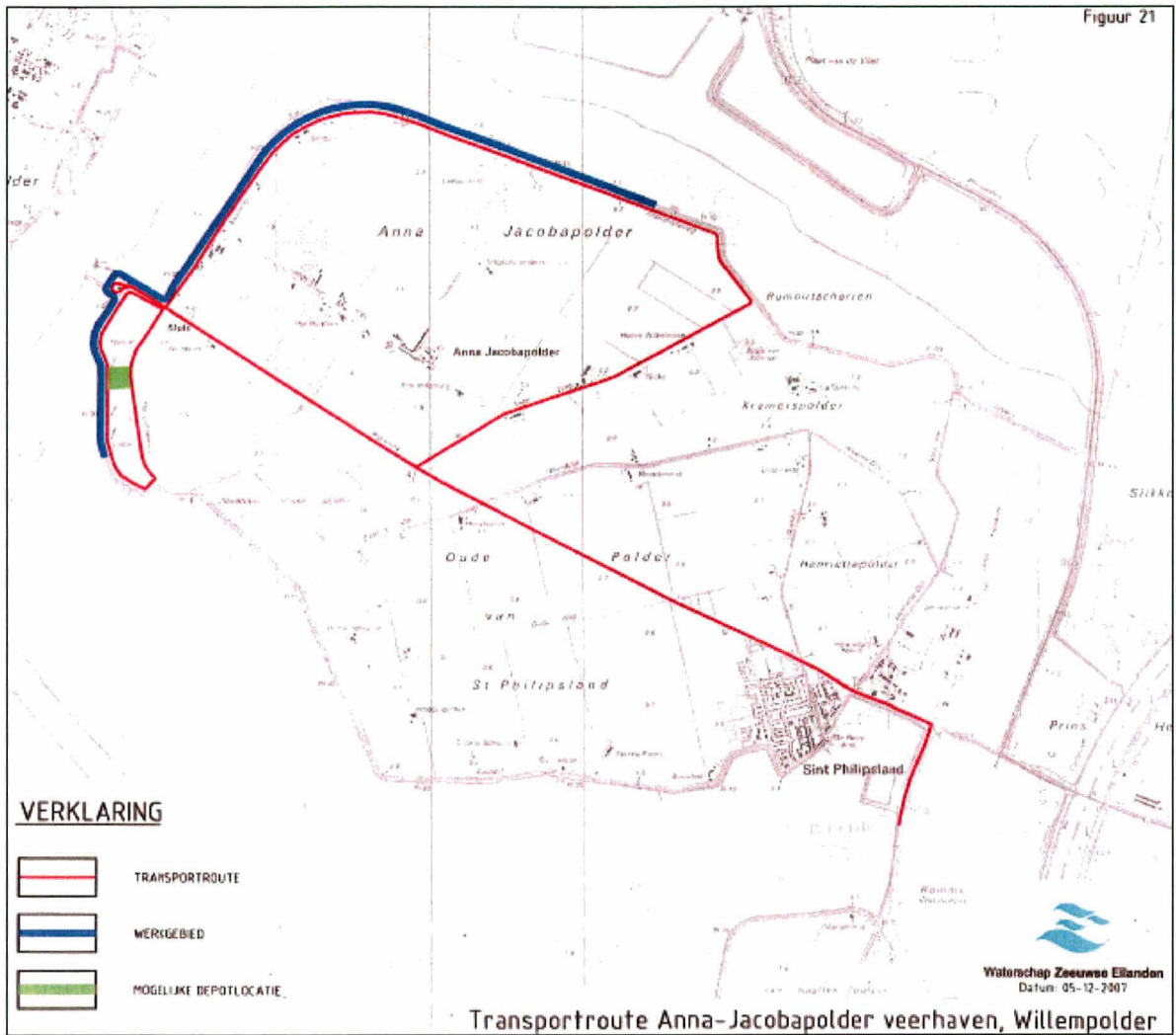
Anna-Jacobapolder veerhaven, Willempolder

Bijlage 3 - Details afsluiting onderhoudspad

Bij afsluiting van een onderhoudspad worden de volgende uitgangspunten gehanteerd

1. Toegangshekken zijn zodanig uitgevoerd dat hier lastig overheen te klimmen is.
2. Indien het af te sluiten deel wordt begraasd, wordt de afrastering binnendijs tot onder aan de dijk doorgezet.
3. Indien op het af te sluiten deel voorland aanwezig is, wordt het dwarsraster tot aan het begin van het voorland doorgezet.
4. Waar relevant, wordt door middel van bebording aangegeven dat de fietsroute zich naar binnendijs verplaatst.
5. Waar relevant, wordt door middel van informatieborden uitleg gegeven over de getroffen maatregelen (publieksvoorlichting).

Bijlage 4 - Transportroutes

Oranjewoud: buiten gewoon!

Missie

Oranjewoud wil toonaangevend partnerzijn bij het ontwikkelen en toepassen van duurzame en integrale oplossingen voor alle facetten van onze leefomgeving, waarin we wonen, werken, recreëren en reizen.

Profiel

Oranjewoud heeft ambities als het gaat om de vormgeving van de wereld om ons heen. Als toonaangevend advies- en ingenieursbureau streven wij ernaar knelpunten daadwerkelijk op te lossen, ware leefbaarheid te scheppen, de toekomst veilig te stellen, alle kansen te benutten, vorm te geven aan perspectieven en grensverleggend bezig te zijn. Door creatief en constructief in te spelen op mogelijkheden en rekening te houden met maatschappelijke belangen, financiële speelruimte, technologische ontwikkelingen en het milieu. Kortom: wij bieden visie met een duidelijk oog voor realiteit.

Partnership

Innovatieve voorstellen en creatieve oplossingen voor complexe vraagstukken vormen de kern van ons handelen. Interactie is daarbij het sleutelwoord. Door het multidisciplinaire karakter van veel projecten, zijn wij gewend om over de grenzen van het eigen vakgebied heen te kijken. Voorop staat het combineren van onze eigen kennis en kunde met de behoeften en mogelijkheden van onze opdrachtgevers. Uitwisseling van inzichten en ervaringen leidt tot innovatie; partnership is altijd het uitgangspunt.

Flexibel

Ruimtelijkheid in denken en doen biedt voor alle partijen perspectieven bij het creëren van een duurzame leefomgeving. Wij verzorgen het hele traject van planontwikkeling, advies, ontwerp en directievoering tot realisatie, beheer en exploitatie. De wens van de opdrachtgever bepaalt of wij het hele traject of delen ervan op ons nemen. De combinatie van advies- en ingenieurswerk én betrokkenheid bij de daadwerkelijke realisatie staat garant voor haalbare plannen en een hoogwaardige uitvoering. Een vertrouwd gevoel voor onze opdrachtgevers.

Dynamisch

Elke opdracht die we uitvoeren is uniek en verdient een specifieke aanpak. Dit vraagt een dynamische instelling, die zich vertaalt naar het inspelen op veranderingen in de markt en het oppakken van ontwikkelingen binnen onze vakgebieden. Met vestigingen verspreid over heel Nederland combineren we inzicht in landelijke ontwikkelingen met een diepgaande kennis van lokale omstandigheden. Een waardevolle voedingsbodem voor ons bedrijf, dat in alle opzichten grensverleggend bezig wil zijn. Doordat Oranjewoud in letterlijke zin dicht bij de opdrachtgevers staat, komen bovendien openheid en toegankelijkheid wolop tot hun recht.

Eigentijds

Onze organisatie en werkwijze bieden alle ruimte en perspectief aan zowel de belangen van onze klanten als die van onze medewerkers. Marktgerichte business units geven richting aan de contacten met de klanten en zorgen, samen met de kennisdragers in onze organisatie, voor het correct en adequaat oplossen van vraagstukken en problemen. Mensgerichte managers en ambitieuze medewerkers werken voortdurend aan het verder uitbouwen van onze expertise en ieders persoonlijke ontwikkelingsperspectief.

Onafhankelijk en deskundig

We zien het als onze verantwoordelijkheid de samenleving en onze opdrachtgevers kwalitatief hoogwaardige en duurzame oplossingen te bieden op een manier die maatschappelijk en economisch verantwoord is. Oranjewoud wil een betrouwbaar lid zijn van de samenleving: onafhankelijk en deskundig. Om dit te kunnen garanderen, is een bedrijfscode opgesteld waarin op individueel en collectief niveau heldere afspraken zijn geformuleerd.

Oranjewoud Nederland

Heerenveen

Tolhuisweg 57
Postbus 24 8440 AA Heerenveen
Telefoon (0513) 63 45 67
Telefax (0513) 63 33 53

Kantoor Assen

Blijdensteinstraat 4
9403 AW Assen
Telefoon (0592) 39 28 00
Telefax (0592) 39 28 01

Tevens kantoor in Schoonebeek

Deventer

Zutphenseweg 31D
Postbus 321 7400 AH Deventer
Telefoon (0570) 67 94 44
Telefax (0570) 63 72 27

Almere

Monitorweg 29
Postbus 10044 1301 AA Almere-Stad
Telefoon (036) 530 80 00
Telefax (036) 533 81 89

Capelle aan den IJssel

Rivium Westlaan 72
2909 LD Capelle aan den IJssel
Postbus 8590 3009 AN Rotterdam
Telefoon (010) 235 17 45
Telefax (010) 235 17 47

Kantoor Goes

Albert Plesmanweg 4A
Postbus 42 4460 AA Goes
Telefoon (0113) 23 77 00
Telefax (0113) 23 77 01

Oosterhout

Beneluxweg 7
Postbus 40 4900 AA Oosterhout
Telefoon (0162) 48 70 00
Telefax (0162) 45 11 41

Kantoor Geleen

Mijnweg 3
Postbus 17 6160 AA Geleen
Telefoon (046) 478 92 22
Telefax (046) 478 92 00

HMVT B.V.

Maxwellstraat 31
Postbus 174 6710 BD Ede
Telefoon (0318) 62 46 24
Telefax (0318) 62 49 13

www.oranjewoud.nl